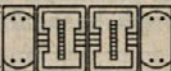

DUHOVNI PASTIR

Izhaja vsak mesec.

Velja 8 K na leto.

XXIX. letnik.

V Ljubljani, avgust 1912.

VIII. zvezek.

Deseta nedelja po binkoštih.

Ponižnost.

Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.
Luk. 18, 14.

Takih, ki sami v sè preveč zaupajo, da so pravični in druge zaničujejo, je bilo in bo vedno dovolj in še preveč. Zato je Jezus na spominski praznik posvečenja jeruzalemskega templja povedal ondi priliko, ki ste jo slišali v današnjem evangeliju. V nji nastopi farizej, ki je, kakor je posneti iz njegovih besedi, popolnoma zadostoval zahtevi sv. pisma: »Ogibaj se hudega in delaj dobro«. (Ps. 36, 27.) Varoval se je hudega: ni bil ne razbojnik, ne krivičnik, ne prešestnik. Delal je dobro: postil se je dvakrat v tednu in dajal desetino od vsega, kar je imel.

O, ko bi vsi moji farani bili taki, da bi se namreč vsaj vsakeršnega smrtnega greha skrbno ogibali ter delali dobro, o, to bi bila zgledna fara cele škofije, občudovali bi vas po pravici vsi sosednji in drugi verniki. Rekli bi: »Glejte, v oni-le fari so sami svetniki, vsi se varujejo greha in opravljajo dobra dela, prav kakor tirja krščanska pravica«.

In vendar, ko bi se vsi varovali greha in delali dobro, pa bi ne imeli ene čednosti, utegnili bi se vkljub temu pogubiti. Kakor ni šel farizej opravičen v svojo hišo pri vseh svojih dobrih delih, in sicer zaradi napuha, tako tudi nas ne zveličajo vse čednosti in vsa dobra dela brez — ponižnosti. Zakaj Kristus pravi: »Kdor se povišuje, bo ponižan,« in njegov apostol trdi: »Bog se ustavlja prevzetnim, ponižnim pa daje milost.« (Jak. 4, 6.)

Kakor pa je ponižnost potrebna, tako je tudi redka. Izmed sto bi dobil komaj enega kristjana, ki bi bil zares iz srca ponižen. Mnogi tudi ne vedo, kaj je in kako potrebna je čednost ponižnosti, da je namreč po besedah sv. Avgušтина podlaga vseh drugih čednosti.

Zatorej vam hočem danes govoriti o ponižnosti, in sicer pokazati, kaj je ponižnost, ali z drugimi besedami, kaj spada k ponižnosti in kdo je zares ponižen.

Pričakujem, da me zvesto poslušate in se potem za to čednost toliko bolj prizadevate ter ne daste »napuhu gospodariti ne v svojih mislih, ne v svojih besedah«. (Tob. 4, 14.)

Sv. Bernardina je vprašal neki brat, kateri bi bil najboljši pripomoček, da bi najlažje izpolnjeval dolžnosti svojega stanu. Svetnik mu odgovori: »Doli, doli!« Pri tem se sam globoko prikloni k zemlji, češ: ponižnost in prostovoljno poniževanje je lahek in varen pot, nakloniti si božjo milost.

Neizmerno važno vprašanje je, kaj je ponižnost. Mnogi kristjani menijo, da so neka zunanja znamenja ponižnosti že prava ponižnost. Če se kdo preprosto oblači, oči pobeša, se vsega ničemurnega izogiblje v hoji, v govorjenju in obnašanju, velja že za ponižnega. Mogoče, da je res ponižen, mogoče tudi, da ni. Farizeji in pismarji so bili po zunanje videti prav ponižni, toda v njihovem srcu je gospodovala nenasitljiva častihlepnost. Tako ni zanesljivo ponižen tisti, kateri govori tudi o svojih napakah ter pravi: »Jaz sem ubog grešnik,« ker utegne tudi zato tako reči, da bi ga drugi hvalili. Ko bi takemu pritrtili, rekoč: »Prav imaš, prijatelj, saj res nisi dosti prida,« oj, to bi nam take besede vzel za hudo.

Torej v čem je prava krščanska ponižnost? Po razlagi cerkvenih učenikov in po katekizmu je ponižnost v tem, da vse naravne in nadnaravne dobrote, ki jih imamo, pripisujemo hvaležno kot nezasluzen dar Bogu, priznavamo pa svojo lastno slabost in grešnost in se zato radi ponižujemo. Ponižni kristjan je živo prepričan, da se ima za vse telesne in dušne zmožnosti, sploh za vse dobro le Bogu zahvaliti in da sam od sebe nima nič, kakor slabost in greh. Ponižni kristjan si torej nič ne domišluje n. pr. zaradi svoje lepe postave, zaradi svojega premoženja, zaradi svojih spretnosti in pridnosti, zavoljo svoje razumnosti in čednosti, ampak povzdiguje svoje srce k Bogu, rekoč: »O Gospod, od tebe imam vse dobro; ne meni, ampak svojemu imenu daj čast!« (Ps. 113, 1.) Ako se mu zdi, da ima pred drugimi kake prednosti, da je n. pr. bolj zal, lepše oblečen, bolj bogat, bolj izveden, bolj pobožen itd., ne gleda zaničljivo nanje, varuje se ostrih opazk nad njimi, kakor farizej v tempelju, marveč ravno zato še bolj Boga zahvaljuje in časti. Sv. Pavel poprašuje: »Kaj pa imaš, cesar nisi prejel? Če si pa prejel, zakaj se ponašaš, kakor bi ne bil prejel?« (I. Kor. 4, 7.)

Slavni pa bogoljubni skladatelj Jožef Haydn ni nikoli prišteval svojih izvrstnih del sebi v čast, ampak jih je vedno imenoval le dar: nebeški, ki mu ga je Bog podaril brez zasluženja. Ko so izvajali njegovo slovečo skladbo: Stvarjenje, vlile so se

mu pri besedah »Bodi svetloba« solze iz oči, povzdignil je roko proti nebu ter vzkliknil: »Nič mojega, nič mojega! Vse od tam-le gor! Kakor on, tako je bil ponižen tudi njegov brat Mihael, ki je zložil znano mašno skladbo: »Pred stolom tvoje milosti«.

Komur je torej mar za pravo ponižnost, se bo vedno zavedal božje dobrotljivosti in usmiljenja, pa tudi svoje slabosti in grešnosti. Zato bo o sebi le nizko mislil, kakor n. pr. sv. Pavel. Ta apostol je več delal in prestal veliko hujšega, kakor vsi drugi apostoli, bil je »zamaknjen v tretje nebo,« in vendar se imenuje samega sebe »negodnika« in pravi: »Jaz sem najmanjši apostolov in nisem vreden apostol imenovan biti, ker sem preganjal Cerkev božjo«. (I. Kor. 15, 9.) Sicer pa je Gospod svaril vse apostole in tudi nas pred napuhom in domišljavostjo ter jim rekel: »Kadar storite vse, kar vam je zapovedano, recite: Nepridni hlapci smo«. (Luk. 17, 10.) Saj same sebe malo čislati nam ne bo težavno, ako pomislimo, kaj smo bili, kaj smo in kaj bomo. Kaj smo bili pred več desetletji? Mnogi prav nič, ker še nismo bili na svetu. Kaj smo sedaj? Slabotne stvari, katere iz lastne moči ne zmoremo prav ničesar. Ako bi Bog odtegnil le za en trenutek svojo roko od nas, ugasnili bi kakor sveča. Kaj bomo v prihodnje? To-le telo razpade v prah, duša naša pa kdo vé, kam pride po zasluženju? In mi naj bi o sebi visoko mislili?

Primerimo se še s svojim bližnjim! Koliko tisočev jih je, kateri so po telesnih vrlinah ali po dušnih zmožnostih ali pa tudi po zunanji veljavi in še drugi po svoji svetosti pred Bogom visoko nad nami. In mi naj bi si sami o sebi domišljevali kaj posebnega?

Zatorej, kristjani, zahvaljimo Boga, ako imamo kaj dobrih del ter nam vest nič hudega ne očita. Govorimo zopet z apostolom Pavlom: »Po milosti božji pa sem to, kar sem, in njegova milost v meni ni bila prazna«. (I. Kor. 15, 16.)

Poslušajte tudi, kaj pravi neki cerkveni pisavec o svetnikih: Svetniki v nebesih so ponižnejši, kakor vsi sveti ljudje na zemlji. Ko namreč Boga gledajo, spoznajo neskončno velikost božjo in prečudne sadove njegove milosti, po kateri so dospeli v nebeško slavo, spoznajo pri tem tudi svoj nič in svojo nevrednost. In kdo je med svetniki najponižnejši? Tista, ki je v nebeški slavi najbolj povzdignjena — prečista Devica in Mati božja Marija.

Kaj sledi iz vsega tega?

1. Kdor je zares ponižen, ta se sam nase ne zanaša in samemu sebi kaj malo zaupa. Človek pa, ki samega sebe ošabno precenjuje, misli, da more z lastnimi močmi kaj storiti, in če kaj stori vrlega, meni, da je zgolj njegovo delo. Toda, kako uči apostol? »Nič ni, kateri sadi, in nič, kateri priliva, ampak Bog je, kateri rast daje.« (I. Kor. 3, 7.) Ponižni kristjan zato naredi kakor otrok, ki se, svest svoje nezmožnosti,

vedno obrača na starše, da bi ga ti varovali, branili ter mu pomagali. Tako je učil tudi sv. Frančišek Ksaver, namreč: »Od sebe nič pričakovati, od Boga pa vse, to dá moč in blagoslov ter prepreči satanove nakane«.

Kdor je ponižen, se tudi ne podaja prostovoljno v bližnjo grešno priložnost, ker si ne zaupa, da ostane neomahljiv ter ne pade v greh. Kdor pa se zanaša na svojo krepost, hoče predrzno poizkusiti vse, pa Bog mu odtegne svojo milost in greši hudo. »Kdor nevarnost ljubi, bo v nji poginil,« pravi modri Sirah. (3, 27.)

2. Ker ponižni človek ne pripisuje nobene zasluge sebi, prepričan, da iz sebe ni nič in še grešnik po vrhu, ima se tudi nevrednega premnogih milosti in dobrot, ki mu jih izkazuje božja dobrotljivost. »Moj Bog,« pravi sam pri sebi, »kako sem zaslužil, da mi daješ toliko dokazov svoje ljubezni? Vidim toliko ljudi na zemlji, katerim ne odpiram tako radodarno svoje roke, kakor meni. Toliko jih živi v veliki revščini, trpi velike bolečine, zdihuje pod težo hudih križev, jaz pa sem skoraj prost vsega tega ter morem živeti mirno in zadovoljno. Toliko jih je, kateri ne poznajo sv. katoliške Cerkve, ne slišijo nobenega katoliškega pridigarja, ne morejo prejeti nobenega sv. zakramentov, kateri žive in umrjō v zmoti. Jaz pa imam od otročjih let vsa ta tako potrebna sredstva, da se zveličam. Odkod toliko milosti in dobrot meni, ki sem tebe, moj Bog, tolikokrat hudo razžalil ter vso svojo ljubezen povračeval z grdo nehvaležnostjo?«

3. Tako misli in govori ponižni kristjan. Pa svest si svoje malovrednosti, se ne poniža le pred Bogom, ampak tudi pred ljudmi. Spomnite se le sv. Janeza Krstnika v puščavi. Ponižni človek nikoli ne išče hvale sveta, ampak mu je še všeč, ako ga svet malo ceni ali celo zaničuje. In v tem se loči kakor dan in noč od napuhnjenega, častihlepnega posvetnjaka, ki je samemu sebi namen in cilj vsega govorenja in dejanja. Zato je ošabnež vesel le takrat, kadar mu izide vse po lastnih željah. Ako se mu pa vse noče posrečiti ali ga celo kaj ponižujejo, tedaj pa je otožen in pobitega srca, kakor Davidov nasprotnik Savel.

Kako vse drugačen je tisti, čegar srce je polno sv. ponižnosti! Kar govori in dela, govori in dela poglavitno zaradi Boga; čast božja je gonilna sila vseh njegovih dejanj. Malo mu je mar, ali ga ljudje hvalijo ali grajajo. Ako ga hvalijo, obrne govorico rad na drugo stran. Ako ga hočejo poniževati, ostane mirnodušen, dà, celo vesel je, kakor apostoli, ko so bili zasramovani in preganjani zavoljo Jezusovega imena.

Tak zgled nam dajo svetniki. Sv. Terezija je večkrat rekla, da ji je najprijetnejša godba, ako se ji očitajo napake. Ko je neki imeniten mož pripovedoval o nji mnogo slabega, rekla je: »Ko bi me ta mož poznal, bil bi lahko še mnogo hujšega povedal

o meni.« Prišedšo v Seviljo sprejmó z zmerjanjem. Nato reče svetnica: »Hvala Bogu, da tu vedo, kaj da sem.«

Sv. Dominik je izpreobrnil k pravi veri veliko krivovercev in naredil mnogo čudežev v božji moči. Zato so ga imenovali in častili kot angela božjega. Vendar ni ostal v mestu Tolozí, četudi so mu prijatelji prigovarjali, da je tam potreben. »Jaz sem bil samo sredstvo v božjih rokah,« je dejal. »Ne jaz, ampak Bog sam jih je razsvetlil. Predrzno bi bilo misliti, da sem tu potreben.« Odšel je v Karkasono. Ko ga vpraša prijatelj, zakaj je zapustil prejšnje mesto, odvrne: »Tam so me preveč hvalili in častili. Tu mi je dobro, ker, hvala Bogu, zaničujejo me vsakovrstno, ker so vsi zoper mene.«

4. Ponižni človek tudi sam o sebi brez posebnega vzroka ne govori rado tem, kar je njemu v hvalo in čast.

O samem sebi hvalno govoriti, je že samo na sebi znamenje napuha; samohvala ni prijetnega duha.

Smelo bi se pa tudi o sebi povedati kaj pohvalnega, ako bi se s tem moglo koga spodbosti, da bi se višje povspel v kaki čednosti.

Kadar je naneso tako, da je sv. Vincencij Pavlanski moral kaj govoriti o svojih uspehih, znal je vsako hvalo zmiraj od sebe odvrčati. »Bogu je dopadlo,« rekel je v takih slučajih, »vporabiti našo družbo za to in to,« ali »božja dobrota je misijonarjem záupala to ali drugó opravilo.« Neuspehe je pripisoval samemu sebi, rekoč: »Jaz sem kriv, moji grehi so temu vzrok.«

5. Zadnje pa, kar treba prav posebno povdariti, je, da je resnična ponižnost najožje združena s pokorščino in se ima tudi po tej razodevati.

Kdor se rad podvrže volji drugih, mora večkrat svojo lastno voljo zatajiti, mora se takorekoč samemu sebi odreči, in s tem pokaže ponižno pokorščino. Dokler so torej sinovi in hčere, posli in zakonske žene ali še druge osebe svoje glavne, prepirljive, pa zamerljive, dokler ubogajo navadno le godrnjaje in z nejevoljo ali pokregani brž vskipé, — so še daleč od prave ponižnosti. Svetniki so svojo ponižnost izkazovali ravno z radovoljno pokorščino, kakor pred vsemi Marija in sv. Jožef — duhovski in svetni gosposki.

Kdor je ponižen, upogne svoj tilnik ter voljno sprejme, kar mu Bog naloži po svojih namestnikih na zemlji, starših in dušnih pastirjih, dá, celo njih želje se ponižni človek potruzi po možnosti izpolniti. Ker pa se dandanes tako pogreša po hišah, po občinah, po farah duha prave ponižnosti in podložnosti, zato toliko nepokornih otrok koplje prezgodnji grôb svojim staršem, in mi dušni pastirji čedalje bolj spoznavamo žalostnega srca, koliko upornega duhá je že zasejalo slabo časopisje in zloglasne krčme, pa božjim in cerkvenim zapovedim odtujeno delavstvo po deželi. Saj mnogi vse naše in naših višjih odredbe obgodr-

njajo, vse naše besede napak obrnejo in hudo obsodijo naša dejanja in se rajše oklenejo ne vem kakšnega pritepenca, kakor domačega dušnega pastirja, ki je najboljši prijatelj cele župnije.

Obrnimo v sklep u svoj pogled na božjega Zveličarja! Svojo priliko današnjega evangelija je sklenil z besedami: »Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.« In najpopolnejši zgled ponižnosti je ravno on sam. Kliče nam: »Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen.« (Mat. 11, 29.) Jezus, Sin božji, kralj nebes in vesoljnega sveta je zgolj ponižnost. Na zemljo je prišel iz zgolj ponižnosti, živel je v največji ponižnosti in pokorščini ter bil svojemu nebeškemu Očetu pokoren do smrti, do smrti pa na križu.« (Fil. 2, 8.) In pokoren je še sedaj ljudem, ko hoče v neskončno ponižni podobi posvečenega kruha med nami bivati ter se nam dajati kot zastavo večnega življenja. Bodi mu zato čast in hvala vekomaj! Amen.

Val. Bernik.

Enajsta nedelja po binškoštih.

1. Kdaj ne smemo molčati.

Beseda o pravem času je zlato jabolko v srebrni skledici.

Preg. 25, 11.

Šolski otroci so mnogokrat silno glasni na cesti, na potu iz šole ali v šolo, kričijo med odmorom, šepetajo med naukom; kadar pa takega glasnega, jezičnega učenca na odgovor pokličeš, pa molči, jeclja, diha svoj odgovor, da se učitelj po pravici vznevolji, rekoč: Zdaj bodi glasen, zdaj govori. Ko bi bilo treba zgovoren biti, pa molčiš.

Taki šolarji pa smo več ali manj vsi. Govorimo mnogo, smo glasni. Ko bi morali govoriti, pa molčimo. Velika modrost je, jezik p r a v rabiti, »prav govoriti«, kakor ozdravljeni gluho-mutec. Veliko greha se stori z govorjenjem. »Kjer se veliko govori, ne bo brez greha. Kdor pa brzda svoje ustnice, je jako moder.« (Preg. 10, 19.) Mnogokrat se govori o grehah, ki jih zakrivi naš jezik. Danes pa hočemo pomisliti, kdaj je m o l č a t i greh — kdaj je treba jezik rabiti in g o v o r i t i, po besedah sv. pisma: »Beseda o pravem času . . .«

Da ne govorimo o tistih prekanjenih beračih, ki se mutaste delajo, da bi vzbudili usmiljenje — in ki so vredni, da bi res postali mutci, stopimo še enkrat 1. med o t r o k e in povejmo, kdaj oni ne smejo molčati. Oče, mati, tvoj otrok je nekaj zakrivil, ti ga pokličeš predse in rečeš: Ali si ti to storil? Otrok pa srpo gleda, molči. Ti veliš: Prosi odpuščanja; otrok se ne gane.

Groziš s šibo: Ali boš še kdaj to storil? Otrok ne odgovori. Šiba poje. Mlad paglavec pa bi se dal ubiti, preden bi prosil. Oh, ubogi oče, kako globoko tiči trma v srcu tvojega otroka. Kaj boš mati še dočakala! Ako otrok skesan svojo krivdo spozna in prosi odpuščanja, kako rad mu odpustiš. Ali tak trdovraten molk — kako je pregrešen!

2. Pa ne hudujte se nad trmastimi otroci. Vi odrasli sami niste nič boljši. Pogledjmo! Sosedje so se skregali — od obeh strani se je vsula ploha psov — in ko so izbruhali vse, kar so imeli strupa in žolča v sebi, sedaj pa so m u t a s t i — se ne pogledajo, ne govorijo, ne pozdravljajo, se drug drugemu izogibljejo. Prej so grešili z besedami, sedaj z molčanjem. Protinarnaravno, da proti božji volji ravnamo, ako med seboj prijazno ne občujemo. Človek je družabno bitje, on potrebuje soseda. Zato pa si postavljajo hiše skupaj v vaseh, trgih, mestih. Zakaj pa si niste hiše postavili kam sredi gošče ali puščave, ali je obgradili z zidom ali plotom? Res je, da smeš včasih hudobnega soseda pri miru pustiti, a prijaznega pozdrava ali celo odzdrava pa ne smeš odreči nikomur.

3. Najžalostnejši pa je tak molk med možem in ženo. Zaradi malenkosti sta se sprla, pa trma in napuh sta jima zavezala jezike. On noče začeti s spravo, ona noče od svoje trme odnehati. Žalosten in smešen prizor! Oba bi že rada govorila, komaj čakata na ta trenutek, sto reči bi se bilo treba pogovoriti — pa začeti noče nobeden, in zato je v hiši kakor v mrtvašnici.

Kako žalostno, če je mož v krčmi vesel in zgovoren, doma pri ženi in otrocih pa čmeren in piker in redkobeseden. Na eni strani preveč besedi, na drugi premalo. Tak molk ni po božji volji.

4. Ne molči, kadar je treba koga po pravici pohvaliti, mu kaj dobrega priznati. Glej, tvoj otrok se prizadeva te razveseliti. Daj mu kratko besedo pohvale, ni ga treba hvallisati! Ti imaš res pridne posle, pokaži jim s prijazno besedo svojo zadovoljnost. Saj sam veš, da zaslužena pohvala srce razveseli. Sicer bodo tvoji otroci in posli izgubili vse veselje. Saj so še odrasli in modri ljudje mnogokrat tako otročji, da nestrpnopričakujejo pohvale in priznanja! Odkod pa to, da človeka tako osreči kako odlikovanje, častni naslov; smo pač otroci, pohvale in slave željni. — Ali kolikokrat nevoščljivost zaveže jezik. Mutasti smo, nočemo priznati, da je naš bližnji res hvale vreden, radi pa govorimo o lastnih zaslugah in zamerimo, ako se nam domišljena čast odreka. Plemenito srce ne misli na lastne vrline, pa z veseljem hvali, kar ima bližnji hvalevrednega na sebi.

5. Istotako ne molči, ako te veže dolžnost hvaležnosti. Zahvala je obenem prošnja in najboljše priporočilo za prihodnje dobrote. Jezus se nad nehvaležnostjo milo pritožuje,

in sam si že izkusil, kako nehvaležnost v srce zaboli. Bodite hvaležni! S tem bode te kazali, da ste blažega srca. Pregovor pravi: Beseda ni konj!

6. Ne molči, kadar vidiš bližnjika žalostnega. Ne hodi mimo njega, kakor judovski duhovnik in levit mimo ranjenega popotnika — tolaži ga po svojih močeh. Sočutna beseda je hladilen balzam za užaljeno srce!

7. Ne molči, kadar je treba nevedne učiti, dvomljivcem prav svetovati. V tvoji tovarišiji hoče biti mlad človek modrejši kot vsi učenjaki. Ti si starejši, bolj izkušen. Zavrni ga! Povej mu kak pregovor ali izrek sv. pisma, kako primero ali zgodbo, kak prigodek iz življenja, ali kar si bral ali slišal pri pridigi, da dokažeš takemu domišljavemu mladeniču, kako napačno je njegovo govorjenje. Mladina naj molči vpricho starih, sivih glav.

Tvoj bližnji tava v dvomih, ti veš zanj dober svet. O, nikar ne reči: Kaj meni mar, napravi, kar hočeš. Svetuj mu po svoji vesti, znabiti bo tvoj nasvet kakor zlato jabolko v srebrni skledi.

8. Govori, kadar čuješ obrekljiv jezik. Potegni se za čast bližnjega, ki se ne more sam zagovarjati, po zgledu sv. Avgušтина, škofa, ki je imel nad svojo mizo napis, ki je vsakemu ostro prepovedal bližnjega obirati.

9. Sploh govori, kadar je treba grešnike svariti. Ako vidiš popotnika, ki hodi po napačni poti, ali otroka, ki si nabira strupene gobe ali jagode — ne boš li povzdignil glasu in svaril! Bil bi pač brezvesten človek. In vendar se gre samo za zamudo časa, za telesno življenje. Koliko več pa je vredna neumrjoča duša! Egiptovski Jožef je govoril in povedal, da so bratje nekaj hudega storili. Hotel je doseči, da bi se nikoli več kaj takega ne zgodilo. Prav je imel. Heli pa je molčal in ni bilo prav. Janez Krstnik, ki je tako spokorno živel in tako malo govoril, je povzdignil svoj glas zoper pohujšljivo življenje; še celo razbojnik na križu je svaril svojega tovariša, da bi rešil njegovo dušo. Govori oče, govori gospodar, predstojnik, govori dušni pastir, govori krčmar, ko vidiš, da se okoli tebe širi pohujšanje. Ako molčiš, si deležen tujih grehov.

10. Ne molči, kadar to tirja čast božja. Slepec pri Jerihi na glas vpije: Jezus, Sin Davidov, usmili se me. Tiho bodi, mu rečejo — on pa še bolj vpije. In Jezus ga ni posvaril, ampak ga je uslišal, ker je Bogu dal čast. Otroci kličejo: Hozana. Zopet opomnijo Jezusa: Reci jim, naj molčijo. Jezus pa pravi: Ako bodo ti molčali, bo kamenje vpilo. Naj torej le kličejo na glas, da je Jezus kralj. In zakaj Zveličar pred Kajfom ni molčal, ampak javno spoznal, da je sin božji? Ker je to tirjala čast božja — tako govori tudi ti, kadar se vera in cerkev napada, kadar se Bogu čast krade. Žalibog marsikaterikrat možje molčijo — in otrok jih osramoti, kakor tisti otrok, ki je pogumno stopil pred sramotilca vere in mu zagrozil: Tako se ne sme govoriti o lju-

bem Bogu. Vse navzoče odrasle je osramotil ta otrok. Vse je otroku pritrdilo. Da, kadar se govori zoper Boga, zoper sv. vero, Cerkev in njene naredbe, takrat se vsak pregreši, kdor molči!

11. Ne molči, kadar prideš v družbo, kjer molijo. Najlepše rabimo jezik, kadar molimo. Kako ostudno, ako se kdo moliti sramuje; kako žalostno, ako kdo več moliti ne zna, ali pa če mu molitev mrzi. Družina se zbira k molitvi rožnega venca. Gospodar ali sin pa pograbi klobuk in se pri vratih ven zmuzne. Kako žalostno!

12. Slednjič te prosim s povzdignjenimi rokami: Ne molči, kadar poklekneš pred spovednika. Ako imaš hude reči na svoji vesti, te hudobni duh drži za goltanec, prizadeva se te pridobiti, da svojega greha ne bi priznal, greh olepšal, krivdo zmanjšal. Ubogi grešnik v spovednici molči in taji, hudič pa se smeji. Satan nima večjega veselja, kakor takrat, kadar se mu posreči ubogega grešnika premotiti, da greh zamolči. Ako je vsikdar molk pregrešen, kadar bi imeli govoriti, je molk v spovednici naravnost strašen, ker ima nepopisljivo hude nasledke.

O Gospod, odpri moje ustnice, da bo moj jezik oznanjeval Tvojo čast; razveži moj jezik, da bom o pravem času govoril Tebi v čast, sebi in bližnjemu v zveličanje. Amen.

Jos. Atteneder.

2. Zakaj moramo zlasti krotiti strasti, katerim smo posebno podvrženi.

(Obenem priložnostni govor za god sv. Lavrencija.)

Kdor sovraži svoje življenje na tem svetu, je ohrani za večno življenje.

Jan. 12, 25.

Ono sv. sovrašтво, s katerim mora vsakdo izmed nas samega sebe sovražiti, kakor nam veleva Jezus v sv. evangeliju, ki se bere na dan sv. Lavrencija, ni nič drugega kakor sovrašтво, s katerim moramo sovražiti svoje strasti, slaba poželjenja svojega srca. Oni, ki vedno ugodi svojim strastem, svojemu grešnemu poželjenju, bode pogubil sam sebe. Le oni namreč lahko mirno ter trdno upa, da bode dosegel srečno smoter, za katerega je ustvarjen, le oni, pravim, ki sovraži, mrzi, studi svoje strasti, ki pridno premačuje, kroti, brzda svoje grešno poželjenje. »Kdor sovraži svoje življenje na tem svetu, je ohrani za večno življenje.« (Jan. 12, 25.)

Predvsem pa moramo pridno premagovati, krotiti, brzdati ono svojo strast, ki je izmed vseh naših strasti najmočnejša, ono strast, katero nazivajo učeniki duhovnega življenja poglavito strast. V vsakomur izmed nas namreč je ena izmed strasti, ki plantijo v nas, najmočnejša, vsakdo izmed nas namreč je

posebno podvržen tej ali oni strasti. V nekaterih izmed nas plamti nasladnost, v drugih ošabnost in častihlepje in zopet v drugih pohlep po denarju in skopost. Čeravno plamti v vsakomur izmed nas več strasti, plamti vendar prav močno v vsakomur izmed nas ta ali ona strast, ki je mati vseh drugih strasti, ki razvneha vse druge strasti. Rekel sem vam, da moramo premagovati, krotiti, brzdati vse svoje strasti, ako se hočemo zveličati. A rekel sem vam pa tudi, da moramo predvsem še posebno pridno premagovati, krotiti, brzdati ono strast, kateri smo posebno podvrženi. Zakaj pa moramo premagovati, brzdati, krotiti še zlasti pridno ono strast, kateri smo posebno podvrženi, me utegne ta ali oni izmed nas vprašati? Temu odgovarjam na njegovo vprašanje: Ono strast, kateri smo posebno podvrženi, moramo prav posebno zatirati zaradi tega: I. ker je ta strast naš najmočnejši in najnevarnejši dušni sovražnik in II. ker je ta strast izmed vseh naših dušnih sovražnikov prvi sovražnik, katerega moramo zatirati, premagovati, krotiti, ako se hočemo večno zveličati. Te svoji trditvi vam hočem dokazati in pojasniti v svojem današnjem govoru.

I. Nas obdajajo sicer od vseh strani nevarni dušni sovražniki, našo dušo sicer zalezujejo od vseh strani mogočni sovražniki, ki jo hočejo večno pogubiti, mi nosimo sicer v svojem umrljivem telesu toliko močnih, nevarnih dušnih sovražnikov, kolikor grešnih nagnjenj, strasti plamti v nas, močnih, nevarnih sovražnikov, pravim, ki nas ovirajo na potu h krščanski popolnosti, ki nas navajajo v greh, ki nas hočejo ločiti od Boga, ki nas hočejo oropati večnega življenja. A brezdvomno moramo priznati, da je za vsakega človeka njegova poglobitna strast njegov najnevarnejši dušni sovražnik izmed vseh njegovih številnih dušnih sovražnikov. Iz njegove poglobitne strasti namreč izvirajo skoro vsi njegovi grehi in največji prestopki božjih in cerkvenih zapovedi.

To mojo trditev potrjuje sv. pismo z raznimi zgledi. Sv. pismo nam pripoveduje o mnogih osebah, ki niso krotile svoje poglobitne strasti, in zaradi tega jim je bila njihova poglobitna strast vir mnogih pregreh in konečno tudi vir večne nesreče. Resničnost moje trditve nam jasno potrjuje življenje nesrečnega kralja S a v l a. V njegovih prsih je plamtel plamen častihlepja in vladoželjnosti. Strasti častihlepja in vladoželjnosti je bil Savel posebno podvržen, in ta strast častihlepja in vladoželjnosti je bila zanj vir mnogih pregreh in nepokorščine do Boga. Bog mu je ukazal, da naj počaka preroka Samuela in da pred prerokovim prihodom se niti naj ne bojuje, niti naj ne daruje žgavne daritve. A iz strahu, da bi mu Filistejci ne ugrabili neke trdnjave, da bi mu sovražniki ne vzeli nekega mesta,

ni počakal preroka, ampak je kar sam daroval žgavni dar in se je bojeval pred prihodom prerokovim s sovražnikom. Strast vladoželjnosti ga je zavedla k nepokorščini proti Bogu in ga je pozneje tirala iz pregrehe v pregreho. Iz častihlepja je postal nezaupljiv; kajti s svojim zavidnosti polnim očesom je opazil, da Davida vse ljudstvo proslavlja zaradi njegovih slavnih vojnih činov in zaradi tega se je začel bati, da bi ga ljudstvo ne zapustilo in si ne izvolilo Davida za kralja. Vsled te svoje zavisti in bojazni je začel nato gojiti v svojem srcu strašno sovraštvo do Davida in se je z največjo krivico obotavljal, mu dati obljubljeni plačilo. Vsled tega svojega strašnega sovraštva do Davida je ukazal premagavca Golijatovega umoriti in tudi sam je iskal priložnosti ga usmrtiti. Iz častiželjnosti, oziroma bojazni in nezaupljivosti je dal umoriti velikega duhovna Ahimeleha in petinosemdeset drugih duhovnov, ker jih je sumničil, da ga hočejo pahniti s prestola in posaditi nanj Davida. Iz častihlepja je vprašal za svet vedeževalko v Endorju, ker je hotel vedeti, ali bode zmagal v boju s Filistejci ali ne, ali bode izgubil kraljevo krono ali ne. Vsled svoje velike častihlepčnosti in vladoželjnosti je postal samomorivec, ker je raje hotel ne živeti kot pa ne biti kralj.

Povejte mi, ali ni bila strast častihlepja ter vladoželjnosti, ki je bila poglavitna strast Savlova, usodepolna za Savla? Savel je bil v vsakem drugem oziru slave in hvale vreden kralj. Gorel je za čast božjo, za vero v enega samega Boga, sovražil je, preganjal je in konečno je iztrebil malikovalstvo, čaranje, vedeževanje iz svojega kraljestva, bil je dober, zvest soprog, moder vojskovodja, skrben in ljubezniv oče svojega ljudstva. A svoje poglavitne strasti ni krotil, brzdal, ni zatiral svoje poglavitne strasti častihlepčnosti in vladoželjnosti in vse, kar nam poroča o njem sv. pismo brezbožnega, je imelo svoj izvor v njegovi poglavitni strasti častihlepja in vladoželjnosti. V njegovi poglavitni strasti je imela svoj izvor njegova nepokorščina, bojazljivost, nezaupljivost, krivičnost, grozovitost, v njegovi poglavitni strasti je imel konečno svoj izvor tudi njegov samomor. Ako bi bil zatiral, krotil, brzdal svojo poglavitno strast, bi se njegovo ime brezdvomno blestelo med imeni svetih, pobožnih kraljev Izraelovih.

Poglavitna strast Judeža Iškarijota, izdajavca Zveličarjevega, je bila pohlepnost po denarju, lakomnost. In kako daleč ga je tirala, zavedla! Zavedla ga je k tatvini, k izmikanju; polnil je namreč svojo denarnico z darovi, katere so darovale darežljive roke Zveličarju. Pohlepnost po denarju ga je zavedla k pregrešnemu mrmranju; kajti mrmral je zoper Marijo Magdaleno, češ da je potratna, ker je mazilila z dragocenim nardovim oljem Jezusu glavo in nože. Pohlepnost po denarju ga je konečno zapeljala, da je izdal svojega Učenika njegovim sovražnikom, ker je upal, da bode dobil za svoje

hudobno dejanje denarja. Iz pohlepnosti po denarju je izdal samega Sinu božjega njegovim sovražnikom. Ako bi bil krotil, zatiral, brzdal svojo poglavitno strast, pohlepnost po denarju, bi bil postal kakor njegovi soapostoli čudodelnik, preobračevalec narodov, mučenec ter veliki svetnik. Pohlepnost po denarju je bila njegova poglavitna strast, je bila izvor njegovih hudobij.

Nekaj podobnega bi našli tudi mi sami na sebi, ako bi dobro pogledali v svoje srce in bi poiskali pri vsakem grehu, katerega storimo, njegov izvor. Našli bi, da plamti v našem srcu takorekoč samo ena strast, ki pa vzbuja v nas druge strasti, ki bi bile za nas brez nevarnosti, brez moči, ako bi jim ne dajala moči naša poglavitna strast. Našli bi, da ima naša jezljivost, sumnivost, nezaupljivost, potrast, zavidljivost, naša svojeglavnost, naša krivičnost, sovražljivost svoj izvor ali v nasladnosti, ali v pohlepnosti po denarju, ali v napuhu, ali pa častiželjnosti. Našli bi, da bi bili dovzetni za vse dobro, da bi bili stanovitni v dobrem, da bi bili zvesti Bogu in njegovim zapovedim, da bi lahko v kratkem času dosegli krščansko popolnost, ako bi ne gorela v nas ta ali ona poglavitna strast. Dragi v Gospodu, povejte mi, ali ni ono zlo za nas nadvse nevarno, ono zlo, pravim, ki je skoraj vedno samo vzrok vseh naših grešnih dejanj, ki vzbuja v nas vse druge strasti!

Ako ne krotimo svoje poglavitne strasti, ki v nas gori, tedaj nas ne dovede naša poglavitna strast samo v razne pregrehe, ampak nas tudi navdá z duševno slepoto, z zakrknjenostjo srca. Ako ne brzdamo svoje poglavitne strasti, tedaj nas naša poglavitna strast tako omami, tako zaslepi, da nimamo marsikaterega svojega grešnega dejanja za greh in da gojimo marsikdaj, kadar storimo to ali ono grešno dejanje, goljufivo upanje, da nam bode Bog zavoljo naše slabosti izpregledal ta ali oni naš greh. »Naša poglavitna strast nas namreč,« kakor pravi sv. Avguštin, »navdája z lažnjivo tolažbo: To ni pregrešno in to je sicer pregrešno, pa to nam bode Bog izpregledal zavoljo naše slabosti«. Zaradi tega se čestokrat dogodi, da smo glede grehov, katerim ni izvor naša poglavitna strast, tenkovestni, da celo še preveč vestni, a glede grehov pa, katerim je izvor naša poglavitna strast, smo popolnoma brezvestni. Ako pa naš razum tako oslepi, da noče spoznati, v kako strašno gorje ga tira njegova poglavitna strast, tedaj ogluší tudi naše srce za vsak zveličaven opomin. Vsled tega poslušamo z ginjenim srcem opomine svojih prijateljev, predstojnikov, dušnih pastirjev le tako dolgo, dokler ne grajajo naših grehov, katerim je izvor naša poglavitna strast. Sv. Janez Zlatousti ima tedaj popolnoma prav, ako pravi: »Duša, katero je vjela ta ali ona strast v svoje zanke, noče več preudarjati, kaj ji je koristno ali škodljivo. Zaman jo boš svaril, zaman opominjal, nobena beseda se je ne bode prijela.« (Hom. 19 in Gen.)

Strast častiželjnosti in vladohlepnosti ni bila za Savla samo izvor njegovih strašnih hudobij, ampak je bila tudi vzrok njegove dušne slepote, zakrknjenja njegovega srca in naposled je bila tudi vzrok njegove pogibeli. Česa vsega ni storil Samuel, da bi odvrnil svojega kralja od pota hudobije in ga dovedel na pot poboljšanja? Očital mu je velikost njegovih grehov in hudobij, napovedal mu je kazen božjo, da bode Bog vzel njemu in njegovemu rodu kraljevo žezlo Izraelovo in je dal drugemu, a Savel se ni zmenil za te žugajoče besede. Ker Samuel nič ni dosegel pri Savlu s svojo prvo posvaritvijo, mu je še enkrat zažugal kazen božjo, namreč, da bode Bog odvzel njemu in njegovemu rodu kraljestvo in ga dal drugemu in da kmalu napoči ta dan. Obenem je tudi rekel Samuel, da pojde od njega in da ga v bodoče ne bode nikdar več svaril, opominjal. A niti opominjanja in svarjenja, niti žuganja, niti prošnje niso ganile Savla, katerega je njega poglobitna strast popolnoma omamila, zaslepila in zakrknila in Savel je žalostno končal svoje življenje.

In česa vsega ni storil božji Zveličar, da bi odvrnil Judeža Iškariota od njegovega hudobnega naklepa? Jasno je rekel pri zadnji večerji: »Resnično, resnično vam povem, eden izmed vas, ki je z menoj, me bo izdal, eden izmed dvanajsterih, ki z menoj pomaka roko v skledo, me bo izdal (Mat. 26, 21. 23.), ta je, kateremu bom dal pomočen grizljaj.« (Jan. 13, 26.) Povejte mi, ali bi ne bila morala obliti rdečica Judeža Iškariota pri teh besedah! A Judež Iškariot je bil brez sramu. »Sin človečji odide sicer, kakor je določeno in pisano o njem, toda gorje tistemu človeku, ki izda Sinu človečjega. Bolje bi bilo, da bi ne bil rojen tisti človek,« je rekel Jezus jasno pri zadnji večerji. (Mat. 26, 24.) Kajne, strašne besede? Ali bi ne bilo moralo strepetati srce Judeža Iškariota pri teh besedah? A Judež Iškariot je ostal miren, bil je brez strahu; Jezus poklekne k njegovim nogam in mu jih umije. Ali bi naj ne bilo to Jezusovo dejanje ganilo srca Judeževega? A srce Judeža Iškariota je bilo tako zakrknjeno, da se ni moglo v njem več poroditi kako plemenito čuvstvo. Pohlep po denarju je popolnoma zaslepil njegov razum in zakrknil njegovo srce.

Ali ni torej naša poglobitna strast, ki je izvor tolikerim našim grehom, ki vzbuja v nas vse druge strasti, ki povzročuje v nas toliko zla, katerega se moramo izpovedovati in zavoljo katerega moramo delati ostro pokoro, ki naš razum zaslepi in naše srce zakrknje, ali ni naša poglobitna strast, pravim, naš najnevarnejši dušni sovražnik? Ako je pa naša poglobitna strast naš najnevarnejši dušni sovražnik, tedaj je pa tudi naša poglobitna strast izmed vseh naših dušnih sovražnikov prvi sovražnik, katerega moramo brzdati, krotiti, zatirati, ako se hočemo večno zveličati.

II. »Protī onemu sovražniku,« pravi sv. Gregorij Veliki, »se moramo najprej ter najbolj bojevati, ki je najnevar-

n e j š i.« (Past. p. 3. c. 4.) Dragi v Kristusu! Ti imaš doma njivo, na katero si posejal pšenico. A zraven pšenice je tudi bujno pogнал nadležni plevel, ki tako bujno raste, da hoče zadušiti pšenico. Kaj ti je storiti, da otrebiš njivo in pšenico plevela? Ali bodeš porezal plevelu samo vrhove? Ako mu porežeš samo vrhove, bode še bolj bujno raste. Kaj ne, ako hočeš svojo pšenico otrebiti nadležnega plevela, tedaj moraš plevel izruti s k o r e n i n a m i. Ako hočeš torej uničiti na svoji njivi plevel, ne zadostuje, da mu porežeš samo vrhove, ampak ga moraš izruti s koreninami. Ravno tako bi porezal, dragi moj, svojemu grešnemu življenju, ki je izvor tvojih grehov, samo vrhove, a korenine bi pa pustil, ako bi zatiral nagnjenja, strasti, ki te sicer zavedejo tupatam v greh, a niso nikakor tvoja poglavitna strast. Ako pa nastaviš nož samozataje na svojo poglavitno strast, na strast, ki je izvor vseh drugih tvojih strasti in tvojih grehov, ako pridno zatiraš, brzdaš, krotiš svojo poglavitno strast, tedaj se ti ne bode treba bati njenih pogubonosnih sadov, ker si nekako pogasil v sebi plamen grešnega poželenja, ker si jo oslabil in ji vzel njeno moč. Ako oslabiš s samozatajo svojo poglavitno strast, tedaj oslabiš tudi vse druge svoje s t r a s t i.

Ako je torej n. pr. napuh tvoja poglavitna strast, in ti zatiraš v sebi jezljivost, nagnjenje do potratnosti, zavidljivost, svojeglavnost, bode ostal ves tvoj trud brez sadov, ti ne boš nikdar vzel svojemu grešnemu poželenju njegove moči, ti ne boš nikdar oslabil svojega grešnega poželenja, kajti ti porežeš s tem svojemu grešnemu poželenju le vrhove, nikakor pa ne korenin. Kroti, brzda najprvo in predvsem svoj napuh, s tem bodeš tudi krotil, zatiral, brzdal svojo jezljivost, nagnjenje do potratnosti, svojeglavnost. Ko je premagal David Filistejca Goljata s pračo in kamenjem in ga usmrtil in odrezal njegovo glavo, je usmrtil Goljatova tako vplivala na Filistejce, da so zbežali. In sv. pismo poroča o zmagi, katero je priboril David nad Goljatom, med drugim tudi to-le: »Ko se je David vračal, pobivši Filistejce, šle so ženske iz vseh izraelskih mest pojoče in plesoče kralju Savlu nasproti z veselimi bobni in brenkljami. In ženske so igraje pele in rekale: ‚Savel je pobil tisoč, in David deset tisoč.‘« (I. Kralj. 18, 6, 7.) Hrabra Judita ni premagala cele asirske vojske, ampak samo poveljniku je odsekala glavo in s tem svojira junaškim činom je osvobodila svoje rojstno mesto Betulijo in vso svojo domovino krutega sovražnika. Ravno tako vzameš tudi ti, dragi v Gospodu, moč svojemu grešnemu poželenju, takorekoč premešaš svoje grešno poželenje, svoje strasti, ako pridno zatiraš, krotiš, brzdaš svojo poglavitno strast.

Sklenimo danes trdno, da hočemo v bodoče z vsemi močmi zatirati, krotiti, brzdati svojo poglavitno strast. Da pa bomo mogli pridno zatirati svojo poglavitno strast, nam je predvsem potrebno, da jo dobro poznamo. Ker ne plamti v srcu vsakega

človeka ista poglavitna strast, ker je poglavitna strast tega človeka napuh, drugega pohlepnost po denarju, zopet drugega nasladnost, in ker ni lahko razsoditi, katera strast je poglavitna, katera ne, vsled tega moramo pridno preiskovati, da doženemo, katera je naša poglavitna strast. Dognali pa bodemo, katera je naša poglavitna strast, ako bodemo pridno preiskovali, v katere grehe največkrat pademo in katera strast je izvor tem grehom.

Ko smo pa dognali, katera je naša poglavitna strast, tedaj recimo večkrat sami sebi, kar je ukazal Benhadad II., sirski kralj, svojim dvaintrideseterim poveljnikom voz v vojski zoper izraelskega kralja Ahaba: »Ne bojujte se ne zoper manjšega, ne zoper večjega, ampak le zoper kralja izraelskega samega!« (II. Kron. 18, 30.) In v resnici, »kralj izraelski je stal na svojem vozu zoper Sirce, in zvečer je umrl, in končala se je vojska tisti dan«. (II. Par. 18, 34.) Ravno to rečem danes tudi jaz vam: »Ne bojujte se ne zoper manjšega, ne zoper večjega, ampak le zoper kralja« (II. Kron. 18, 30.), zatirajte predvsem svojo poglavitno strast, svojo poglavitno strast krotite, brzdajte z orožjem molitve, samozataje! In oni dan, ko bodete oslabili svojo poglavitno strast, bodete tudi premagali najnevarnejšega sovražnika svojega zveličanja. Amen.

Po Tschupiku P. Dionizij Dušej.

Praznik Marijinega vnebovzeta.

1. Najboljši del Marijin, pa naš najboljši del.

Marija si je najboljši del izvolila, kateri jej ne bo odvzet.

Luk. 10, 42.

V prijaznem mestu Betaniji blizu Jeruzalema so v lepi bratovski slogi živele tri osebe z imenom Lazar, Marija in Marta. Ako se je Zveličar med dnevom s poučevanjem utrudil, se je navadno v njihovi hiši oglasil in odpočil. Pri takem obisku si obe sestri prizadevate svojega božjega gosta razveseliti. Marija, po nebeških rečeh hrepeneča duša, se vsede k noгам Gospodovim, vsako besedico njegovo željno posluša ter jo ohrani v svojem srcu. Marta pa, skrbna gospodinja, si daje s postrežbo veliko opraviti in se celó pritoži zavoljo brezskrbnosti svoje sestre. A Gospod jo zavrne, rekoč: »Marta, Marta, skrbna si in si veliko prizadevaš. Pa le eno je potrebno. Marija si je najboljši del izvolila, ki jej ne bo odvzet.«

Ta prelepi in poučni izrek Gospodov obrača danes sveta Cerkev na Mater božjo, in to po vsej pravici. Saj je Devica Marija to edinopotrebno predvsem spoznala in v tem pred Bogom dosegla milost; saj si je nebeška Mati v službi Gospodovi izvolila najboljši del in se

je smela imenovati deklo Gospodovo; saj je Marija pri vnebovzetju v Bogu prejela svoj najboljši del, in mi vsi jo proslavljamo kakor kraljico nebes in zemlje.

Pri tej veliki misli na eno potrebno kakor najboljši del se pač lahko vprašamo:

- a) Kaj je ta najboljši del?
- b) Kdo si izvoli najboljši del?
- c) Komu ostane najboljši del?

Premišljujmo to danes k časti blažene Device Marije in k svojemu posvečenju!

I. a) Kaj neki je najboljši del slehernega človeka, ki danes živi, jutri že morda zaspi v smrti? Ako bi ne imeli po tem življenju več drugega upati, potem bi bil odgovor na to vprašanje pač lahak. Jest, piti, spati, veseliti se, sploh vse, kar svet ponuja, bi bilo najboljše. Ali sveta vera uči, da to ne more najboljšje biti, kar mine in preide, najboljši del mora s teboj vred ostati večno. — Človekov najboljši del torej svet ne more biti; ker sv. Janez (I. 2, 15.) pravi: »Otročiči! ne ljubite sveta, ne tega, kar je v njem«. Človek mora torej svojega najboljšega dela izven sveta in nad njim iskati. To pa je Bog in večnost. Bog in večni blagri so človekov najboljši del. »Le Bog sam je dober« — pravi Jezus, on je sam v sebi najvišje dobro in le v njem bomo deležni večnih blagrov. »Gospod!« — vzklikne sv. Avguštin — »ti si nas za sebe ustvaril, in naše srce je nemirno, dokler ti tebi ne najde pokoja.« Boga imeti in njegovo voljo izpolnovati, to je vse opravilo zveličanja. In ta skrb za zveličanje je edino potrebno, ki odloči o naši večni pogubi ali pa sreči. Kaj torej pomaga človeku, če vse pridobi, duši pa škoduje. Še bolj kot Marti kliče Gospod posvetnomislečemu: »Skrben si in si veliko prizadevaš, a le eno je potrebno«. Vsem nam kliče: »Iščite najpoprej božjega kraljestva...« To kraljestvo, spoznanje edinopotrebnege, pot življenja pa nam je pokazal sam Sin božji, katerega moramo zato proslavljati vekomaj.

b) Posredovalka med Bogom in človeštvom — skrinja zaveze pa, po kateri je prišel svetu blagor, je Marija, Matibojža. Ona je našla milost pred Bogom; Sv. Duh jo je obsenčil, in Sveti, ki je iz nje rojen, je Kristus, naš Gospod, Zveličar in Bog. Kakor v Jezusu molimo svojega Odrešenika in Boga, tako spoznamo v Mariji začetnico svojega zveličanja, izvoljeno posodo neštevilnih milosti; zato jo proslavljamo po njeni lastni napovedi z vsemi rodovi kakor Mater božjo in svojo ljubo Mater. Ker je Marija res posredovalka med Bogom in človeštvom, ker ona zbog svoje mogočne priprošnje največ stori za edinopotrebno, za zveličanje, zato sv. Cerkev nanjo kaže ter kliče svojim otrokom: Po Mariji k Jezusu v nebesa. Prav ravna, da nam s sv. Bonaventuro kliče: Izvolite si Marijo,

ubogi grešniki, in ste si najboljši del izvolili, ki vam ne bo odvzet!

II. a) Kdo si izvoli najboljše del? — Kdor si ta svet izvoli, si ne izvoli najboljšega dela, kajti »vse, kar je na svetu, je poželenje oči, poželenje mesa, napuh življenje«. (I. Jan. 2, 16.) Svet je nasprotnik gospoda Boga, pa tudi nasprotnik človeka. — Kdor si pa izvoli Boga in njegovo službo, in svet ter njegovo službo Bogu v žrtev doprinese, on si je izvolil najboljše del — izvolil si je edinopotrebno. Boga se bati in njemu služiti, je poklic, je najboljše del človekov. Saj pravi sv. pismo (Preg. 1, 2.): »Strah Gospodov je začetek modrosti;« in na drugem mestu se bere: »Ni ga čez njega, ki se boji Gospoda; zakaj strah božji je čez vse povzdignjen«. (Sir. 25. 14.) Ko je bil skušnjavec satan Jezusu pokazal vsa kraljestva sveta, ga je on zavrnil, rekoč: »Gospoda svojega Boga moli, in njemu samemu služi!« (Mat. 4, 10.) Na drugem mestu pa vabi Zveličar: »Pridite k meni, moj jarem je sladak, in moje breme je lahko; in bote pokoj našli svojim dušam«. (Mat. 11, 30.) Kdor zmiraj zvesto služi Gospodu, občuti v svojem srcu nepopisljivo sladkost. — Ker pa počutni in slabotni človek edinopotrebnega, kar se tiče Boga in duha, ne ume, moramo predvsem prositi za spoznanje božje in njegove svete volje: Posvečeno bodi tvoje ime! — za zvestobo in pokorščino: Zgodi se tvoja volja! — da bomo v boju za edinopotrebno premagali satana, brzdali sebe in svetu se ustavljali. Ako je ta borba s sovražniki zveličanja tudi težka, vedimo: »Nebeško kraljestvo silo trpi, in le čanja tudi težka, vedimo: »Nebeško kraljestvo silo trpi, in le silni ga potegnejo nase«. Zato ravnaj po nauku sv. pisma: Če te pohujša tvoje oko, izderi ga, vrzi ga od sebe ... tvoja roka ... noga ... odsekaj jo ... boljše ti je z enim očesom ... z eno nogo ... roko iti v življenje, kakor z dvema očesoma ... rokama ... bogama ... biti vrženemu v večni ogenj.

b) Ako se pri tej drugi točki ozremo na Mater božjo, zapazimo, da ona ni le premagala svetá in bila na njem brez madeža, temveč vidimo jo izključljivo v službi Gospodovi kot mater vseh milosti in ogledalo vse svetosti. Tako zvesta je bila v tej službi, da je združila v sebi vse čednosti. Ko angel pride k njej z nebeškim naročilom, najde jo zatopljeno v molitev in sv. premišljevanje; v tempeljnu se musi tako dolgo, da je vse dopolnjeno, kar je zapisano v božji postavi; v svojem povišanju govori: Glej, dekla sem Gospodova; in v svojem ponižanju: Zgodi se mi po tvoji besedi; pri napovedanem meču bolečin ohrani vsako besedo v svojem srcu; v radosti vzklikne: Moja duša poveljuje Gospoda!

Marija si je zares najboljše del izvolila, ker se je popolnoma posvetila službi Gospodovi. Zato je tudi v tem oziru postala kraljica vseh svetnikov; za nas pa sedež modrosti in pravičnosti, da se od nje učimo edinopotrebnega iskati v strahu božjem in njegovi službi in njen

zglede posnemati v pobožnosti in ljubezni, nedolžnosti in pokorščini, v zvestobi in vdanosti v voljo božjo.

III. a) Komu ostane najboljši del? Temu gotovo ne, ki si je izvolil svet in njegovo službo; kajti sv. Janez (I. 2, 17.) zopet pravi: »Svet prejde, in vse, kar je na njem,« takrat namreč, ko bo stvarstvo razdejavano. — Kdor pa je edino-potrebno v Bogu spoznal ter se posvetil v njegovo službo, temu tudi v Bogu ostane najboljši del; kajti njemu je Bog varih v življenju, tolažba v smrti, plačilo v večnosti. Kdor si izvoli službo Gospodovo, tega on ob času bridkosti in nadloge, trpljenja in skušnje ne zapusti. Gospod mu podeli potrpežljivost, potrpežljivost pa zori popolna dejanja; in tako pravični pod milim varstvom milosti božje vzraste v popolnega kristjana, in zadovoljno zre na setev in žetev, katero je Gospod spremljal s svojim blagoslovom.

Kdor se je trudil za posvetne reči, blago, denar, veselice, ter v njih iskal svoje sreče, se je že neštevilno-krat prevaril. Vse take zaklade lahko rja in molji končajo, tatovi jih pokradejo, ob smrti se mora človek ločiti od njih, mora vse zapustiti — ves ta delež se mu odvzame. — A kdor se trudi v službi Gospodovi ter nepremakljivo obrača svoj pogled v nebeški cilj, se neprenehoma obogatuje s čednostmi, z zakladi, katerih nobena sila, nobena nesreča ne more odzvzeti. Dobra dela, storjena v stanu milosti božje, se ne morejo odzvzeti, ona gredo za pravičnim ter ostanejo vekomaj. Pravičnemu ob smrti ni treba trepetati, zastonj ga zalezuje svet, zastonj satan, saj je Gospod sam njegov varih in bramba, Devica Marija in sveti angeli stojé krog njegove smrtne postelje, da bi sprejeli zvestega služabnika v svojo družbo ter ga vpeljali k gledanju božjemu. Bog sam je tam kaj njegovo plačilo, in njegovega veselja in sladkosti ne bo konca.

Pri takem veličastnem upanju, dragi moji, kdo bi omahoval med Baalom in Gospodom, kdo bi, oziraje se na obe strani, zdaj Bogu, zdaj pa svetu služil? Zatorej sklenimo Bogu samemu služiti, kakor Marija, in vzkliknimo s psalmistom (15, 6, 7.): »Gospod je del moje dedščine in moje kupe; ti si, ki mi boš dal nazaj moj delež; ... zakaj moj delež je veličasten«.

b) In če se ozremo na Marijo, moramo zopet reči, da njej najboljši del ne bo odzvzet. Vsa se je Marija Bogu posvetila in darovala — pa tudi Gospod se jej je takorekoč nasproti dal na zemlji in v nebesih. To veselo vest jej je po angelu naznanil; Oče sam jo je priznal za svojo hčer, Sv. Duh si jo je izvolil za svojo nevesto, in Zveličar jo je vzel za svojo mater. Mesto sebe pa jej je Bog dal sv. Jožefa za ženina in vednega spremljevalca; angeli božji varujejo njo in njenega Sina pred vsemi sovražniki v Betlehemu in Egiptu. Truplo Zveličarjevo, sneto s križa, počiva v njenem naročju; ljubeznivi učenec Janez jej je odbran mesto sina. In na današnji dan sklene

svoje prelepo, čednostipolno življenje ter gre po svoj delež k svojemu Sinu. Z dušo in s telesom jo je Bog vzel v sveto nebo. Kako so se angelski kori veselili, ko so spremljevali svojo kraljico pred prestol božji! Danes sama sv. Trojica venča Devico Marijo za kraljico nebes in zemlje. Najvišjo čast in oblast čez vse angele, svetnike in kristjane prejme in te mogočnosti jej nihče več ne more odvzeti.

Zares, edino to je potrebno, kar je Marija danes dosegla. Le eno je najboljši del: Bog in njegova sveta služba. Le eno ostane: nebesa in večnost.

Dragi v Kristusu! Kakšne misli in čuvstva naj nas danes prešinjajo, ko obhajamo spomin častitega vnebovzvetja svoje Matere Marije? Tista, ki so v kratkih besedah znane pesmi:

Moj duh iz telesa,
Z Marijo v nebesa
Povzdigni se ti.

V nebesa k svoji Materi želimo priti tudi mi. Zato se moramo pa tudi ravnati po njej ter si že na zemlji izvoliti najboljši del. Ta najboljši del pa, nam kliče Marija z nebeškega prestola, je zvestoba v službi troedinega Boga. »Zatorej izvolite — in živite, kakor jaz, in prišli bote tja, kjer sem jaz; in najboljši del tudi vam, kakor meni, ne bo odvzet.« Amen.

Ant. Žlogar.

2. Tri stopinje Marijine v nebesa.

In vkoreninila sem se med častitim ljudstvom... Kakor palma v Kadesu sem visoko zrastle... Kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh od sebe.
Sir. 24.

Veseli praznik Marijinega vnebovzvetja obhajamo, ker je Marija, prečista Devica, zapustila solzno zemeljsko dolino ter se preselila v nebeške višave, kjer je sedaj »utrjena na Sionu«. Zapustila je sv. Mati božja nemirno zemljo, da sedaj »počiva v svetem mestu« ter uživa zasluženo plačilo pri svojem Sinu za vse veke. Zapustila je Marija borno zemljo, da sprejme v nebeškem Jeruzalemu prvo oblast za Bogom.

Glejte, predragi, to je trojna čast Marijina, ki jo izraža današnji praznik, da je bila namreč kmalu po sveti smrti z dušo in s telesom častito vzeta v nebesa, da je dosegla ondi večno blaženost ter postala nebeška kraljica.

Pa zakaj in odkod Mariji vsa izredna čast in oblast? Iz dveh vzrokov. Prvič zato, ker

je Mati božja in vsled tega tudi obvarovana madeža izvirnega greha. Zato se tudi nikakor ni spodobilo, da bi se smela trohnoba lotiti prečistega telesa tiste, ki je Mati Sina božjega, živ tempelj Najsvetejšega, ampak je pristojal njeni duši in njenemu telesu najsjajnejši prostor v nebesih. Drugič pa zato, ker si je po gotovih stopinjah, zvesto sodelovaje z božjo milostjo, pripravljala najlepšo krono v nebeškem kraljestvu. In tiste stopinje njene proti nebesom najdem zaznamovane v današnjem berilu.

Besede današnjega berila so v prvotnem pomenu sicer govorjene o večni neustvarjeni Modrosti, a sveta Cerkev jih obrača na Marijo, ker so tudi zanjo tolikanj pomenljive. Zlasti menim, da izražajo Marijine tri stopinje proti nebesom besede: »In vkoreninila sem se med častitim ljudstvom... Kakor palma v Kadesu sem visoko zrastle... Kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh od sebe.«

Oglejmo si te tri stopinje Marijine proti nebesom, da se naučimo od svoje nebeške Matere za njo hiteti proti nebesom in jih srečno doseči.

I. Kakor je jutro navadno odločilno za ves dan, kakor je pomlad večidel merodajna za celo leto, tako je tudi mladostna doba človekova večidel odločilna za celo njegovo življenje. In kakor se mora poprej korenina dobro prijeti, če hočemo imeti zdravo, dobro uspevajočo rastlino, tako nam kaže Marija že v svoji otroški in mladostni dobi, »kaj bo iz tega deteta«. (Luk. 1, 66.) Kratko nam to naznanjajo besede iz bukev Sirahovih: »In vkoreninila sem se med častitim ljudstvom, katero je del mojega Boga in njegov delež.«

Bog je Mater svojega Sina izbral v izraelskem, izvoljenem ljudstvu. »Vkoreninila« se je v pobožnih zakonskih Joahimu in Ani, ki sta jo izprosila od Boga in posvetila Bogu. Njuno začeto delo je nadaljevala skrbna vzgoja v tempeljnu, kamor sta jo zgodaj oddala, da bi gorela za Boga. Tam se je še bolj vkoreninila med častitim ljudstvom, med modrimi ter pobožnimi vzgojitelji in med dobrimi tovarišicami. Tam se je Devica Marija hotela tako vkoreniniti, da je storila, prva izmed vsega ženstva, Bogu oblubo vednega devišтва. Zato jo sv. Hieronim imenuje mater vseh devic. Tu je veliko premolila in se vadila v strahu božjem. Naučila se je raznih koristnih del pod vodstvom pobožnih žen, kakor n. pr. v preji in vezenju. Natančno je, kakor pišejo cerkveni učeniki, izpolnjevala Mozesovo postavo in judovske šege. Zgodaj je vstajala, z največjo sramežljivostjo se oblačila. Med delom je bila njena duša pri Bogu. Vedno je častila in hvalila Boga. Celo ponoči je mnogo čula ter molila. Rada je od svoje hrane poldejevala ubogim. Govorila je malo, vselej ubogala svoje pred-

stojnike, nikogar ni žalila, ničemurni lišp je zaničevala, vsem dajala najlepši zgled bogoljubnega življenja, prav kakor govori apostol: »Zgled bodi vernim v besedi in obnašanju, v ljubezni, v veri, v čistosti!« (I. Tim. 4, 12.)

Učite se iz tega, vi, krščanski starši, svoje otroke od najzgodnejše mladosti vzgajati za Boga, za večno srečo, ne za ta svet in njegovo minljivost. Z modro besedo, z molitvijo in z lepim zgledom jih vzgajajte tako, da se v njih srcih vkorenini ljubezen božja, strah božji, smisel za nadnaravne blagre in skrb predvsem za zveličanje, za »edino potrebno«. In ti, mladi, učite se od mlade Marije Device, svoje srce darovati Bogu, ne zapeljivemu svetu, učite se od nje pobožno moliti, pridno delati in najskrbnejše čuti nad svojimi počutki. Vsi pa, starši in otroci, pazite, da se dušni sovražnik ne prikrade v vaše hiše ter vam satan in njegovi pomočniki ne razderó domačega miru in časne ter večne sreče. Naj »prebiva Kristus po veri v vaših srcih, da ste, v ljubezni vkoreninjeni in utrjeni, napolnjeni z vso polnostjo božjo«. (Ef. 3.)

II. Začetek Marijinega krepostnega življenja in prva stopinja proti nebesom je naznanjena torej v besedah: »In vkoreninila sem se med častitim ljudstvom«. Napredek v čednostih in drugo stopinjo njeno proti nebesom pa izražajo besede današnjega berila: »Visoko sem zrastle«. Marija, presveta Mati božja, ni bila samo brez najmanjšega lastnega greha, ampak je tudi z mogočnimi koraki napredovala v vseh čednostih ter se v njih odlikovala pred vsemi ljudmi. Korenine, podlago čednosti si je postavila v domači hiši in v tempeljnu, potem pa se je z božjo pomočjo vedno višje povzpela po lestvici svetih čednosti in dosegla najvišji vrhunec svetosti. Od zemlje do nebes je »visoko zrastle«.

Rast Marijino v čednostih popisuje Sv. Duh v današnjem berilu z več primerami iz vzhodnega rastlinstva. Oglejmo si jih zaporedoma, da spoznamo iz njih posamezne čednosti in odličnosti Marijine.

1. »Kakor ceder na Libanonu sem povišana.« Ceder, katera krasi višave libanonskega pogorja, je od starodavnih časov sloveče drevo zaradi pokončne rasti in trpežnega lesa. Ceder se ne upogne tudi najhujšemu viharju, raste višje in višje, dokler njena krona ne preseže vseh drugih dreves, in svetlobo neba naravnost sprejema. Črv se je ne loti; les ostane vedno enak. Po zunanje je podobna našim smrekam.

Glejte tu podobo gorečnosti Marijine za vse dobro, glejte tu podobo njene stanovitnosti, glejte tu podobo nestrohljivosti njenega deviškega telesa. Velika je postala v božjih očeh, zato je sedaj tako povišana nad vse stvari. Tej cedri je zaklical nebeški Gospod: »Pridi z Libanona, nevesta moja, prididi z Libanona, boš kronana!« (Vis. p. 4, 8.)

2. In povišana je dalje, »kakor cipresa na Sionski gori«. Cipresa je zmiraj lepa, zmiraj zelena, celo pozimi. Pa saj tudi o Mariji poje kraljevi pevec: »Vsa si lepa, moja prijateljica, in madeža ni na tebi!« (Vis. p. 4, 7.) In kakor ceder, tako je tudi cipresa podoba moči in trdnosti, oboje označuje močno-dušnost Marijino in bogastvo njenih dušnih vrlin; zato jo kličemo v lavretanskih litanijah na pomoč: »Podoba pravice«.

3. »Kakor palma v Kadesu sem visoko zrastle,« govori dalje Marija. Palma nima vej tako kakor naša drevesa, ampak se njeni veliki listi naravnost iz debla razprostirajo kvišku proti nebu in delé trudnemu potniku hladno senco. Palma znači presveto dušo Marijino, ki je vedno po Bogu hrepenela in prejela od njeга tudi milost, da se v vsaki sili smemo zaupno in uspešno k nji zatekati, zlasti pa skesani grešniki, saj je ona pribežališče grešnikov. Palma je tudi znamenje veselja in zmage, kar je za današnji praznik Marijin še prav posebno značilno, ker danes je zmagoslavni dan nebeške Matere.

4. In dalje govori Marija: »Kakor zasajena roža v Jerihi sem visoko zrastle«. Judovski pisatelj Flavij sporoča, da je bila nekoč okolica jerihonska tako ovenčana s palmovimi logi in neštevilnimi rožnimi grmiči, da ji v lepoti ni bilo para po širni zemlji. Kakor rožni grm ne sili kvišku, ampak v človeški višavi naslaja s svojo lepoto in prijetnim duhom vse, kateri se mu bližajo, tako je Marijina ljubezen do bližnjega vzorna nam vsem, da smo dobrodelni in sočutni z našim bližnjim. In kakor se imenuje roža ali vrtnica tudi kraljica vrtnih cvetlic, tako je tudi Marija kraljica na vrtu nebeškem med angeli in svetniki. Zakaj tudi njena ljubezen do Boga in bližnjega presega angelsko in svetniško. Sama govori po sv. pismu: »Jaz sem mati lepe ljubezni in strahu in spoznanja in svetega upanja.« (Sir. 24, 24.) Le pozdravljajmo jo in kličimo zaupno »rožo skrivnostno in Kraljico vseh svetnikov«.

5. Poslušajmo dalje Marijo: »Kakor lepa oljka na polju in kakor javor ob vodi pri potih sem visoko zrastle.« Oljčno drevo se ne vspenja mogočno proti nebu, njegovi listi so motnozeleni, z lepimi cvetovi niso okrašeni. In vendar sv. pismo oljčno drevo tu hvali. Je namreč neka lepota in krasota, katera ni v zunanjem blesku, ampak ima svoj sedež znotraj, v srcu, v duši človekovi, in to je ponižnost, krotkost, notranja svetost. »Vse veličastvo kraljeve hčere je znotraj,« pravi psalmist. (44, 14.) Te notranje lepote Marijine podoba je preprosto oljčno drevo na vrtu, je »lepa oljka na polju«. Zato je samo ona bila vredna spoznana, biti hkrati devica in mati. »Moje cvetje je častitljiv in pošten sad,« pravi Marija po sv. pismu. (Sir. 24, 23.)

6. V isti vrsti je primera z j a v o r j e m. To drevo kaplja zjutraj raz liste svojih košatih vej roso, katera se je ponoči

nabrala na njih. Lepa podoba je to Marijinega nadnaravnega življenja, njenih spodbudnih zgledov, s katerimi je vso svojo okolico poživila k duhovnemu življenju in neizrečeno blagodejno vplivala na njih duše. Tako v jeruzalemskem tempelju na svoje družice, tako na žene v Jeruzalemu in po vnebohodu Gospodovem zlasti na apostole, katerim je bila učenica, svetovalka in tolažnica, pa tudi priprošnjica v njihovem težavnem poklicu. Zato ji sv. Cerkev nadevlje častno ime »kraljica apostolov«.

Javor daje tudi lep, bel les za pohištvo. V tem spoznajmo podobo Marijine brezmadežne čistosti in nedolžnosti, ki je edina bila vredna, postati mati božja, »posoda vse svetosti«, v litanijah počeščena.

III. Kajne, prelep vrt Marijinih čednosti se nam je tu odprl. Ne pozabimo pa, da si jih je prečista Devica pridobila najbolj s tem, da je vse milosti in ves čas najzvestejše porabila. Tako ji je bilo mogoče, povspeti se na tretjo stopinjo proti nebesom, ki je v popolnem soglasju z božjo voljo do zadnjega z dihleja.

Razodela je svojo popolno vdanost v božje neznane sklepe, ko ji je nadangel prišel sporočit, da ima postati mati Sina božjega, mati obljubljenega Odrešenika, rekoč: »Glej, dekla sem Gospodova; zgodi se mi po tvoji besedi!« (Luk. 1, 38.) Pa ravnotako je bila v popolnem soglasju z Bogom, ko ji je po Simeonu naznanil, da bo njeno »lastno dušo meč presunil«. (Luk. 2, 25.) Popolnoma vdana v sv. voljo božjo je bila potem v vsem trpljenju Odrešenikovem zlasti še pod križem svojega Sina na gori Kalvariji.

Zopet najdemo lepe podobe njene popolne vdanosti in največjega samozatajevanja v današnjem berilu, ko obrača sv. Cerkev na Marijo besede: »Kakor cimet in lepo dišeče mazilo sem dišala, kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh od sebe.« To so dišave, katere diše le potem posebno prijetno, ako so zmlete, strte, dobro pomešane. Med njimi ima mira grenak okus.

Koliko hudega, bolestrnega, grenkega je bilo pomešanega v kupo življenja božje Matere! Saj nanjo obrača sv. Cerkev besede žalostne pesmi Jeremijeve: »Velika je kakor morje tvoja potrnost.« (2, 13.) Morje je veliko, je nepregledno, morje je grenko. Ko se je presv. Mati bližala »gori mire« (Vis. p. 4, 6), gori Kalvariji, in ko je stala pod sv. križem, tedaj je bila od neizrečenih dušnih bolečin kakor od morskih valov zažrnjena in kakor po grenkobi morske vode napajana. Pa ona je močno-dušno in popolnoma vdana »stala poleg križa Jezusovega«. (Jan. 19, 25.) Ni se zgrudila, ker je bila njena duša popolnoma zedinjena z božjo voljo. Zato je zaslužila, da postane »Tolažnica žalostnih« in »Kraljica mučencev«, kakor jo v lavretanskih litanijah tudi kličemo na pomoč.

Kakor v vsem življenju, tako je bila Marija tudi o ločitvi s tega sveta popolnoma vdana v božjo voljo. Rada je ostala na zemlji, dokler je Bog hotel, in rada je zapustila ta svet, ko jo je njen božji Sin poklical na večno plačilo, da jo krona z dvanajstimi zvezdami, kakor jo je videl preroški duh sv. Janeza evangelista.

Kajne, kristjani, vsakteri izmed nas želi enkrat dospeti k svoji nebeški Materi. Zato pa tudi hodimo za njo po tistih stopinjah, po katerih se je ona povzpela v nebesa. Že v zgodnji mladosti treba stopiti na pot božjih postav in živeti v strahu božjem. Treba potem vedno bolj rasti v krščanskih čednostih, v sv. ljubezni, da se v milosti božji in popolnoma vdani ločimo s tega sveta, kadar nas Bog pokliče na račun. Zato se pa tudi priporočajmo svoji nebeški Materi zlasti današnji praznik za srečno zadnjo uro! Amen.

Val. Bernik.

Dvanajsta nedelja po binkoštih.

Kakšna mora biti prava ljubezen do bližnjega?

Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. Luk. 10, 27.

Nebeški Učenik je hotel, kakor smo slišali v današnjem evangeliju, poučiti judovskega učenika ter razlagavca Mojzesove postave in svoje učence, kaj treba storiti, da se zveličamo. Prizdal je učeniku postave, da treba Boga ljubiti čez vse in svojega bližnjega, kakor sam sebe. Potem pa je v prelepi priliki tudi povedal in pojasnil, kakšna mora biti prava ljubezen do bližnjega. Ta nauk velja tudi nam vsem. Zato posnemimo za svoje življenje zlasti petero lastnosti prave krščanske ljubezni; namreč, da bodi: 1. nadnaravna, 2. splošna, 3. dejanska, 4. odkritosrčna, 5. vstrajna. Le poslušajte me zvesto o drugi zapovedi ljubezni!

Solncu sledi mesec; ljubezni do Boga mora slediti ljubezen do bližnjega. In ta je

1. nadnaravna, ako izhaja iz ljubezni do Boga, ako dobiva od nje svojo moč, kakor mesec od solнца svojo luč. Torej moramo bližnjega ljubiti zavoljo Boga, to je, ker ga tudi Bog spozna vrednega svoje ljubezni in ker hoče, da postane deležen njegove lastne blaženosti. Saj je tudi naš bližnji otrok božji, naš brat v Kristusu in dedič nebeškega kraljestva.

Ne bila bi pa naša ljubezen do bližnjega nadnaravna, ako bi ga ne ljubili iz pravega nagiba in iz čistega namena. Taka bi

bila naravna, sebična, samopridna ljubezen. Tako n. pr., ako bi podaril revežu miloščino zato, ker ga ne poslušáš rad, ko ti stoka in tarna ali ker ga, pokvečenega, ne gledáš lahko. V teh slučajih ne vidiš ti božje podobe v človeku in ne čišlaš človeštva v njem; zato ne podeliš darú iz ljubezni do Boga in iz krščanske zavesti. Tako bi tudi ne bila naša ljubezen do bližnjega nadnaravna, ako bi za svojo dobrotljivost pričakovali povračila ali naklonjenosti višjih ali pohvale od drugih.

Priskočimo torej radi na pomoč, kjerkoli moremo, ne da bi pri tem povdarjali, koliko se nam ne utegne to izplačati ter nam koristiti. Jezus je rekel: »Ako tiste ljubite, kateri vas ljubijo, kakšno plačilo boste imeli? Ali ne delajo tega tudi cestnarji?« (Mat. 5, 46.)

2. Naša ljubezen do bližnjega mora biti tudi splošna. »Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln,« (Mat. 5, 48) je rekel Jezus. Nebeški Oče pa deli vsem brez razločka dobrote svoje neizmerne ljubezni, on »daje svojemu solncu sijati na dobre in hudobne in dá dežiti na pravične in krivične.« (Mat. 5, 45.) Tako uči tudi Jezus v priliki današnjega evangelija o usmiljenem Samaritanu.

Ta usmiljeni mož je pomagal ponesrečenemu Judu, ki niti njegove vere ni bil, ki mu je bil tujec, ki ga ni še nikoli videl, torej čisto neznanemu človeku, ki mu ni storil še nikoli nič dobrega in od katerega ni imel pričakovati tudi nič povračila, ker je menil, da je smrtnonevarno potolčen. Dà, ne le tujcu je pomagal, ampak celo sovražniku je v tem človeku storil dobro, ker so Samaritanci Jude nespravljivo sovražili. In ravno v tem Samaritanu je Jezus javno oznanil, da je bil on bližnji ranjencu, in ravno resnično ljubezen tega Samaritana nam je Jezus ukazal posnemati, rekoč: »Pojdi, in tudi ti tako stori!«

Na vse ljudi se mora torej raztegati prava krščanska ljubezen, vsem ljudem moramo vse dobro privoščiti in se nikdar žalostiti zaradi njihove sreče, ampak se veseliti, ako jim gre dobro ter skušati z besedo in z dejanjem pospeševati njihov časni in večni blagor. Dà, ravno v skrbi za zveličanje našega bližnjega se še prav posebno kaže prava krščanska ljubezen.

Evzebij, oče cerkvene zgodovine, pripoveduje o prvih kristjanih ta-le dogodek: Ko je v Egiptu razsajala kuga, so pobirali kristjani po ulicah neverne bolnike, katere so svojci zapustili, nosili so jih v svoje hiše ter zanje skrbeli, kakor za svoje brate.

Bere se o nekem Pahomiju, da je bil z drugimi mladeniči vred vjet in odpeljan v Rim, da bi služil v vojski. Na potu tja se ladja ustavi tudi v Tebah. Ko kristjani v mestu to zvedó, jih ljubeznivo sprejmó, jim prav bratovsko postrežejo z vsem potrebnim. To mladega Pahomija tako gane, da se odpove

paĝanstvu ter postane kristjan, ki ga sveta Cerkev časti kot svetnika — svetega Pahomija.

Pa bi kdo utegnil vprašati: Ali treba tudi hudobne ljudi ljubiti? Dà, predragi, tudi to moram potrditi. Zakaj nobenega človeka ni, ki bi bil popolnoma hudoben in ki bi ne imel nobene dobre lastnosti na sebi; samo satan je skozi in skozi hudoben. Sicer pa tudi hudoben človek ostane še zmiraj — človek, in ako ga trpi Bog, najsvetejši, zakaj pa bi ga ti sovražil, ki si sam slaba stvar, polna napak in pogrškov? Če zaničuješ in obsojaš njegove pregrehe, imaš prav. Toda pomiluj in sočutno obžaluj človeka, ki se je vdal pregreham in skusi ga z besedo in z zgle-dom poboljšati. Sicer pa pri tem treba, da si sam oprezen, ako moraš ž njim občevati; utegnil bi se sam od njeĝa nalesti hudobije.

Evangeljska prilika tudi uči, da moramo ljubiti celo svoje s o v r a ž n i k e. In ta ljubezen je odlično znamenje kristjanov, ker naš Zveličar nam je to ukazal, rekoč: »Jaz pa vam povem, ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, molite za tiste, ki vas preĝanjajo in obrekujejo.« (Mat. 5, 44.)

3. Ako hočemo, da bo naša ljubezen do bližnjega prava, mora biti tudi d e j a n s k a. Naša sv. vera teži za duhom in življenjem. Zato zahteva, da katoliški kristjan izkazuje ljubezen tudi v dejanju. In sicer moramo bližnjemu vse to storiti, kar si sami po pravici želimo, nič pa takeĝa, česar sami po pameti nočemo imeti, po nauku Jezusovem: »Vse, karkoli hočete, da storé ljudje vam, storite tudi vi njim.« (Mat. 7, 12.)

Ni torej dovolj, svojo ljubezen skazovati samo z lepimi, s pomilovalnimi besedami, ampak v dejanju, kakor uči apostol Gospodov, sv. Janez: »Otročiči moji, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in v resnici.« (I. 3, 18.) In sv. apostol Jakob pravi: »Ako sta brat ali sestra brez obleke in potrebujeta vsakdanjega živeža, reče jima pa kdo izmed vas: »Pojdita v miru, ogrejta in nasitita se; in jima ne daste, kar je potrebno telesu, kaj bo to pomagalo? Tako tudi vera, če nima del, je mrtva sama v sebi.« (2, 15. 17.)

4. Prava krščanska ljubezen mora poleg tega biti tudi o d k r i t o s r č n a.

Kdor se samo dela dobrohotnega, prijaznega, postrežljivega ter se zadovoljuje z golimi izrazi sočutja, da bi druge s tem preslepil ter si jih pridobil za svoje slabe namene, je grđ človek. Odkrita dobrohotnost, požrtvovalna ljubezen podeli dobremu delu šele pravo vrednost ter hkrati povzdigne našo bratovsko ljubezen k božji ljubezni. Tako n. pr., ako ima sosed sosedu pomagati. Apostol opominja, da delujmo »v nehinavski ljubezni in v besedi resnice«. (II. Kor. 6, 6. 7.) Kdor na tihem, nenaprosen in neviden zavoljo Boga in v imenu božjem deli dobrote, posodi to Bogu, in Gospod mu bo tisočero vse povrnil. Pri tem treba imeti v spominu tudi besede modrega Siraha: »Sin, če

komu kaj dobrega storiš, ne toži (t. j. ne očitaj revežu njegovih pregreškov in slabosti) in pri vsakem daru se zdrži hude, žal besede!« (18, 15.)

V Rimu so imeli društvo, čegar udje so se imenovali »Sacconi« ali »vrečarji«. Nosili so namreč vreči podobno obleko, na obrazu pa krinko, da ni nihče vedel, kdo da je. Tako oblečeni so opravljali dela krščanske ljubezni, obiskovali bolnike, siromašnim prinašali potrebnih reči. Vsak mesec so tako oblečeni bosí hodili po mestu in prosili miloščine za uboge. V tem društvu niso bili samo priprosti ljudje, ampak tudi iz najvišjih krogov svetnega in duhovskega stanu. Svoj obraz so zato zakrivali, da so mogli popolnoma skrivaj deliti dobrote, ne da bi mogli pričakovati kake hvaležnosti od siromakov, ampak edinole pričakovaje plačilo od Boga.

Podoben namen ima družba sv. Vincencija Pavlaanskega, ki se je ustanovila v Parizu leta 1833. in se je razširila po vsem katoliškem svetu ter storila že silno veliko za blagor ubogegega trpečega človeštva.¹

Da je dostikrat skrita revščina bolj potrebna dejanske podpore, kažejo nam mnogi berači, ki nadlegujejo ljudi že Bog vé koliko let ter ves denar ali zapijejo ali pa, kar je sicer bolj redko, znašajo na kup. Tako je bilo brati v avgustu leta 1911. o taki-le beraški malhi.

Na deželni cesti v Topčider se je zgrudil v Belgradu dobro znani sedemdesetletni sejmski berač Pavlovič. Dobri ljudje so ga okrepčali in potem spravili na policijo. Tu so pa dognali, da ima starček okrog telesa privezano skoraj 2 kilograma težko vrečo, napolnjeno s papirnim, zlatim, srebrnim in drugim denarjem v skupni vrednosti skoraj 100.000 kron našega avstrijskega denarja. Denar je bil deloma že plesniv. Berača so prenesli v bolnico, kjer je kmalu umrl. O ti grda lakomnost in skopost!

5. Slednjič pa treba, da je naša ljubezen do bližnjega v z trajna, stanovitna.

Ljubezen je večna, kakor je Bog večen; zakaj »Bog je ljubezen. Ako se ljubimo med seboj, ostane Bog v nas; in njegova ljubezen je v nas popolna.« (I. Jan. 4, 8. 12.) Zato moramo biti stanovitni v dejanski ljubezni in vse svoje življenje posvetiti v božjo čast in v blagor bližnjega. Nobena nehvaležnost, nobeno beraško preklinjevanje, nobena zopernost, nobena nevarnost, noben trud, nobena izguba nas ne sme odvrniti od tega, da bi ne skazovali po vesti in pameti krščanske ljubezni do bližnjega. Zakaj, ako je krščanska ljubezen značilno znamenje kristjanovo, moramo to znamenje mi tudi nositi na sebi, sicer nismo več kristjani v pravem pomenu. Kaj pravi Tertulijan, znani cer-

¹ Prim. o družbi sv. Vincencija Pavla v Društ. gov., III., str. 130—142 (pril. 7. št. Duh. Past. I. 1912.). Posebno naj se priporoča »Patronat za mladino« (I. c. str. 135.).

kveni pisatelj? »Ne po daru jezikov in učenosti, ne morda po daru čudežev, ampak edinc po krščanski ljubezni do bližnjega se ločijo otroci božji od otrok satanovih.«

V neki dunajski bolnici prinese usmiljena sestra bolnemu vojaku jajce, a ta jo zavrne: »Pretrdo je.« Usmiljenka tiho odide po drugo. »To je pa premeško,« reče vojak. Sestra odide ter se vrne z novim jajcem, s kropom in uro, rekoč z milim glasom: »Tu imate vse, česar potrebujete, pripravite si jajce po svoji volji!« »Pojdite mi po duhovnika!« zapove sedaj bolnik. Sestra ga osuplo gleda, ker je ta vojak doslej trdovratno odklanjal vsako duhovno tolažbo. »Pokličite mi duhovnika!« reče odločno, »sedaj umejem in verujem, da je Bog v nebesih, ker se nahajajo angeli na zemlji.« To hipno izpremembo v zastarelem grešniku je dosegla vstrajna dobrotelost, stanovitna potrpežljivost in krotka prizanesljivost usmiljene sestre, ki se je ravnala po opominu apostolovem: »Dobro pa delajmo in se nikar ne utrudimo; ker ob svojem času bomo želi, ako se ne utrudimo.« (Gal. 6, 9.)

Glejmo torej, predragi, da bo naša ljubezen do bližnjega vselej nadnaravna, splošna, dejanska, odkritosrčna in vstrajna, zakaj, kdor tako »ljubi bližnjega, je postavo dopolnil«. (Rim. 13, 8.) Amen. Val. Bernik.

Trinajsta nedelja po binkoštih.

1. Sree Marijino v trojnem pogledu.

(Priložnostni govor za praznik Marijinega presv. Srca.)

Volja mojega srca in molitev k Bogu
je zanje v zveličanje. Rimlj. 10, 1.

V jutrovih deželah so bile gobe ena najstrašnejših bolezn. Rdečkaste pike in bule so se razsipale po vsem telesu in zastrupile kri, da je slednjič gnjiloba razjela vse ude človekove. Ker je bila ta bolezen silno nalezljiva, zato so morali gobovi biti ločeni od drugih ljudi. Takih milovanjavrednih deset gobovih je po današnjem evangeliju prosilo Jezusa, naj bi se jih usmilil. In Gospod, ki je okrog hodil dobrote deleč, se jih je v svojem blašem srcu usmilil ter jih ozdravil. — Še bolj strašne, kakor te telesne gobe, imenujejo sveti učeniki dušne gobe, pod katerimi unejo greh. Saj pa tudi ta bolezen med človeštvom bolj razsaja in napravlja še večje nesreče kakor gobe. Kakor so evangelijski gobovci po zaupljivi veri od Jezusa pomoč zadobili, tako tudi človeštvu sv. vera v tej dušni bolezni daje najboljše pomočke.

Tudi nam sv. Cerkev kaže na mogočno Gospo, ki jo imenujemo »zdravje bolnikov, pomoč kristjanov«. Blažena Devica

Marija še dandanašnji opravlja to, kar je takrat Jezus okrog hodeč; tudi ona ozdravlja grešno bolezen, ker ima, kakor Jezus, usmiljeno srce do trpečega človeštva. Te resnice nas posebno še spominja praznik, katerega katoliška Cerkev na to nedeljo obhaja, namreč praznik prečistega Srca Marijinega.¹ Cerkvena zgodba pripoveduje, koliko škode so v Parizu napravile dušne gobe pregrehe in hudobije, kako se v obširni fari Marije Zmagovalke skoro nihče več ni menil za sv. zakramente, za božjo službo itd. Ko je pa dušni pastir l. 1836. zaupaje v Marijino pomoč vpeljal posebno češčenje Marijinega Srca ter tudi ustanovil bratovščino istega imena, jih je bilo neštevilno dušno ozdravljenih.

Ker jih je tudi med vami mnogo zapisanih v bratovščino Marijinega Srca, ker to sladko Srce mnogokrat vidite na podobicah, (ker ga gledate tudi tamkaj na oltarju), zato bo primerno, ako danes premislimo to materino Srce Marijino v njegovi trojni razmeri:

- a) glede Boga,
- b) glede samega sebe,
- c) glede nas.

I. Če premišljujemo sladko Srce Marijino v njegovi razmeri do Boga, ga moramo s sv. Bonaventuro imenovati mojstersko delo presvete Trojice.²

1. Bog Oče, ki je imel že od vekomaj Marijo v mislih kakor svojo ljubljeno hčer, ter jo izmed vseh zemeljskih hčerá za Mater svojemu Sinu izvolil, je vpodobil njeno srce ter ga s toliko mogočnostjo ljubeznjivosti obdaril, da se móči njegove priprošnje in njegovih željá še celo Gospod sam ne more ustavljati. Z dopadajenjem je gledal Oče nebeški na vse, kar je bil ustvaril, ker je bilo vse dobro in lepo, z očetovsko zadovoljnostjo je zrl posebno na Srce Marijino, kot na najlepšo posodo njegovih milosti. Zato sv. Cerkev sama obrača nanjo besede o modrosti božji: »Gospod me je v lasti imel v začetku svojih potov, preden je kaj storil od začetka. Od vekomaj sem postavljena, in od nekdanj, preden je bila zemlja storjena.« (Preg. Sal. 7, 22.)

2. Bog Sin je privzel Marijo za svojo ljubljeno mater, pa tudi za skrbno našo mater, zato je podaril njenemu Srcu del tiste ljubezni, ki ga je vlekla iz nebes na zemljo, da bi odrešil ubogo človeštvo in ker je — po besedah sv. Bernarda — ta ljubezen enaka solncu, ki s svojimi žarki vse obseva, se je zgodilo, da je bilo vse Srce Marijino od božje lju-

¹ Dom. post. Octav. Assumpt. B. M. V. aliquibus locis hoc festum celebratur.

² Prim.: Die Kanzel 1871, p. 484 sq.

bezni prešinjeno in napolnjeno. Glede na to trdi sv. German, da je bil vsak udarec, zdihlej in očitlej tega Srca le zgolj ljubezen. In kdo ne vé, da se je vse Marijino življenje v svitli luči razodevala ravno ta ljubezen do Boga in iz nje izvirajoča ljubezen do človeštva?

3. B o g sv. D u h si jo je izbral za svojo drago n e v e s t o. Ker pa se nevesta priljubi svojemu ženinu po dobrotljivem, lepem in blažem srcu, kakor središču in sedežu vseh blagih dejanj in lepe ljubezni, zato je sv. Duh S r c e svoji nevesti ozaljšal z vsemi svojimi darovi, katere posamezno deli tudi kristjanom, posebno v sv. zakramentih, zdaj v večji, zdaj manjši meri, kakor katerega človeka vrednega najde. Marija je prejela, še predno je mogla prositi, od sv. Duha to, po čemur je Salomon koprnel, rekoč: »Klical sem, in prišel je v mene duh modrosti.« (Sap. 7, 7.) Ravno on jej je dal vseh reči pravo spoznanje, da bi razumela naredbo sveta . . . in karkoli je skritega in nevidnega (Sap. 7, 17.); on jo je vpeljal v skrivnostna delovanja božja. Tako je Srce Marijino v resnici postalo »sedež modrosti božje«, kakor ga pozdravljamo v lavretanskih litanijah, in po pravici smemo Marijo imenovati »Mater dobrega sveta«.

Če torej, dragi v Kristusu, še enkrat v duhu pregledamo in posnamemo vse prednosti in čednosti, vse veličastne lastnosti, s katerimi so tri božje osebe ozaljšale in obogatile Srce Marijino, ga moramo res v tej dovršenosti in popolnosti občudovati kakor mojstrsko delo presvete Trojice.

II. Ako pa premišljujemo Marijino Srce glede nas, spoznamo, da je 1. čudež milosti božje in 2. morje čednosti. Ta naslova mu dajeta sv. Efrem in sv. Metod.

1. Če se spominjamo le brezmadežnega Spočetja blažene Device, katero prednost je med vsemi stvarjenimi bitji zadobila le Marija, moramo obstati, da je milost božja nad tem Srcem delala čudeže. Kar je zoper navadne naravne postave, kar je izjema njihovega reda, to je č u d e ž. To pa se je zgodilo nad Srcem Marijinim pri brezmadežnem Spočetju; vsem drugim, le njej ne veljajo besede sv. pisma (psl. 50): »Glej, v grehah sem spočet in v grehah me je rodila moja mati.« Za to prvo in najvišjo milostjo se vrstijo druge, neštevilne, njeno brezmadežno smrt, njeno vnebovzetje z dušo in telesom, tako da, ker nad nobenim drugim bitjem tega ne najdemo, res smemo prečisto Srce Marijino imenovati čudež milosti božje.

2. To Srce je tudi morje čednosti, kajti obeh lastnosti so si podobne. Morje je g r e n k o, pa v e l i k o.

Marija si tudi ni brez truda in boja obvarovala svoje čednosti. Akoravno je bila z neizmernimi milostmi obdarjena, je vendar morala z njimi s o d e l o v a t i ter se s težkimi žrtvami, velikimi boji in izkušnjami vredno pokazati. Z nežnim Jezus-

šekom v naročju je že čula besede: Tvojo dušo (tvoje srce) bode meč presunil. (Luk. 2, 35.) Da je Marijino Srce postalo morje čednosti, moralo se je napojiti z grenkobo in bridkostjo uboštva, preganjanja, zapuščenosti, zaničevanja, moralo je celo to žrtvovati, kar jej je bilo najljubše, svojega edinega Sinu. To resnico nam pač glasno kliče v spomin sedemkrat prebodeno Srce Matere Marije pod križem, ki zdihuje s prerokom: Velika kakor morje je moja bolečina. (Jerem. Kr. 2, 13.) In na podobicah bratovščine vidite sladko Srce, obdano z žarom, s cvetličnim vencem opleteno, kar naznanja prelepe njegove čednosti, a z bridkim mečem prebodeno, kakor bi k pomilovanju vabilo, rekoč: »O vi vsi, ki greste mimo, pogledjte, če je katera bolečina, kakor je bolečina moja!« (Thr. 1, 12.)

Kdor se na ladiji po morju vozi, mnogokrat nič drugega ne vidi, kakor nebo nad seboj in okrog, kakor daleč seže oko, le globoke vode. Morje je široko, ne vidimo njegovih mej, zdi se, kakor bi bilo brez bregov. — Tudi v tem pomenu je Srce Marijino podobno morju, kajti njegovih čednosti je toliko, da jih ni mogoče sešteti. Vsi udarci in občutleji tega Srca so izpričevali o čednosti. »V Mariji,« piše sv. Bernard, »so zedinjene vse čednosti. Ona ima vero očajkov, upanje prerokov, gorečnost apostolov, stanovitnost mučencev, treznost spoznavalcev, nedolžnost devic, rodovitnost zakonskih in čistost angelov.« »Ni je čednosti,« pravi sv. Prokul, »da bi ti v njej Marija ne bila zgled in predpoda.

Zato proslavljajo sv. očetje to Srce kot čudež milosti božje in morje vseh čednosti, ter nas spodbujajo, naj bi ga posnemali. Sv. Ildefonz kliče: »Otroci Marijini, pridite k temu morju čednosti in se potapljajte v njem, da si naberete dragih biserov, vere, upanja in ljubezni; častivci Marijini, v tem morju se ogledujte in kakor se zlato solnce v neštevilnih valovih odsvita, tako vam ono predočuje zrkalo vseh čednosti v posnemo.«

III. Ako premišljujemo Srce Marijino glede nas, spoznamo v svojo tolažbo, da je 1. studenec milosti, in 2. most grešnikov. Tako ga imenujeta sv. Ambrož pa sv. Janez Damaščan.

1. Ako se Kristus imenuje voda življenja ali živa voda (Jan. 4, 10, 12), se pač Marija lahko misli kakor studenec, iz katerega priteka. Marija je studenec milosti, ker po nauku sv. Cerkve lahko od Boga zadobimo vse milosti na priprošnjo Marijino. Tudi ona nam kliče z besedami sv. pisma (Jan. 7, 37): »Ako je kdo žejen, naj pride k meni, k mojemu srcu in naj pije!« — Če pa pobožno življenje, kakor pravi sv. Ignacij, obstoji v žeji in hrepenenju po popolnosti, morajo vsi, ki hočejo resno napredovati v bogoljubnosti, prav zaupljivo častiti sladko Srce Marijino. Saj je ono studenec, ki ugasi njih žejo ter jim izlije tiste milosti, katerih potrebujejo za izpolnje-

vanje svojih dolžnosti in za stanovitnost v dobrem. — Veliko je veselje popotnikov, ki slednjič, ko so dolgo, žeje omagajoči, hodili po puščavi, najdejo bister studenček, ki jih poživí in pokrepča. Neizrekljivo je veselje vojščakov, ki v vročem boju skoro omagavši zapazijo studenec, s čegar vodo pogase svojo žejo. Enako veselje moramo imeti mi zemeljski popotniki, mi vojščaki v trojnem boju s svetom, mesom, hudičem, nad studentem milosti, ki nam je tako blizo, katerega ni treba dolgo iskati, katerega lahko vselej najdemo, namreč najboljše Srce Marijino. Ne zapustimo torej tega studenca, ker je vir življenja, saj brez milosti božje, katera nam po njem priteka, ne moremo živeti. Pojdimo pogosto k njemu, pa pojdimo z zaupanjem; kajti naše zaupanje — pravi sv. Bernard — določi mero milosti, katere bomo po Mariji prejeli od Boga. Kdor prinese največjo posodo zaupanja k temu studentu, ta bo tudi prejel največjo mero milosti.

2. Srce Marijino je most za grešnike. Kakor most veže bregove potokov in rek, da moremo priti čez vodo, tako sklepa Marijino Srce časnost in večnost, da more kristjan brez škode dospeti v boljšo domovino. O presv. Srce nebeške kraljice — kliče sv. Alfonz — ti si srečni most k Bogu, most do nebes! In ubogi človek tolikokrat zabrede v greh ter zgubi stezo proti nebesom; če pa grešnik spozna svoje prestopke, se jih kesa, glejte, mu je Srce Marijino kakor splošno pribežališče grešnikov most, čez katerega zamore k Bogu, katerega je bil zapustil, zopet priti. — (Mislite si vojščaka, katerega preganjajo mnogi sovražniki. V begu išče svoje rešitve, ker je predaleč od svojih tovarišev, da bi ga branili. V veliko nesrečo mu zapira deroča reka pot; čez njo ne more, nazaj ne sme, sicer je po njem. Dirja ob bregu, ali ne bi kje zapazil kakega mostu; strah in groza ga spreletava, že obupava nad svojo rešitvijo — kar se tam ob gričku pokaže most; zbere še zadnje moči, prijaha čezenj in rešen je, ker sovražniki se ga ne upajo več dalje preganjati, kajti to je tuja dežela.)

Glejte, to je podoba, ki se v duhovnem življenju velikokrat ponavlja. Vojščak je ubogi grešnik, ki po milosti božji razsvetljen skuša ubežati grešnim stvarim. A dušni sovražniki ga ne pustijo zlepa, strasti ga preganjajo in hudobni tovariši ga skušajo omajati v dobrih sklepih. Dobri se ga ogibljejo, podpora sv. vere se mu je omajala po grešnem življenju, tako stoji ves osamljen in razkrušen, nesrečen, ker že čuje šumeti reko večnosti, pred katero se mu je bati. A tu se oglasi nebeška Agara (Marija): Ne morem gledati otroka umirati; vzdigne se nebeška Estera ter prosi milosti za enega izmed svojega ljudstva; materino srce prosi — in Bog ga je uslišal, zadnja, dodeljena milost se vzdiguje kakor most čez reko pogubljenja, čez ta most pride grešnik k Srcu Marijinemu, čegar prošnja ga je rešila in iz kraja pregrehe prestavila v deželo milosti božje.

Da bi se naša ljubezen in zaupanje do Srca Marijinega še pomnožila, naj dodam podobi še resničen dogodek. L. 1863. se je v Švici v nekem mestecu, v čegar farni cerkvi je bila vpe-ljana bratovščina Marijinega Srca, tole zgodilo: Mlad rokodellec, ki je zavoljo svojega izučenja popotoval po Francoskem in v socialnodemokratskih družbah popolnoma prišel ob svojo vero ter strešel svojim strastem, se naseli v tem mestecu. Seznan se s poštenim dekletom, kateremu seveda ni razodel svoje nevere. Poroči se z njo ter se samostojno loti rokodelstva, ki mu gre prav po sreči. A tega blagoslova si ni sam zaslužil, temveč njegova pobožna žena. To dobro vé in čuti in nekako resen postane; vest se mu vzbudi, verski dvomi ga mučijo in bogoljubnost njegove žene mu še bolj kaže lastno zavrženost. Dan za dnevom je bolj tih, življenje mu je breme, plaho se izogib-lje vsem vprašanjem skrbne žene in cele večere je hodil zunaj ves obupan. Revez več ni znal, niti mogel moliti, ne verovati, ne v cerkev hoditi, čutil se je silno zapuščenega in nesrečnega. Tudi on stoji ob robu pogubljenja, in nikoogar ni, ki bi mu poma-gal čez to brezno. Pa glejte, Marija se ga je usmilila, ker je njegova žena zanj srčno prosila njene pomoči. Njeno materino Srce je bilo njemu most do zgubljenega Boža. Ko se nekega večera že pozno sprehaja globoko zamišljen, ga vpraša neki kapucin, ki je bil od bolnika grede zašel, za pravo pot. Mož, ki je vse duhovne, posebno menihe črtil, mu jo osorno pokaže. A ta ga prijazno prosi, naj za to ljubav sprejme majhen spominek. Skoro mu ne more odreči ter vzame. Bilo je na podobici sv. Srce Marijino in spodaj znana molitev: »Spomni se, o preusmiljena D. M. . . .« Pogleda podoba in bere, gleda drugič, bere tretjič . . . in verige satanove so bile zdrobljene. Kje se najde ta podoba — vpraša zjutraj svojo ženo, in ko mu ta odgovori: V naši cerkvi na desnem stranskem oltarju — hiti tje in tu je dopolnjena zmagá milosti božje, katero zapečati vreden prejem sv. zakramentov. Tako je Srce M. D. res most za grešnike.

Dragi moji! Ker ste spoznali, da je Srce Marijino mojstrsko delo presv. Trojice; čudež milosti in morje čednosti; studenec milosti in most grešnikov, zato ga častite z novo ljubeznijo in trdnim zaupa-njem ter večkrat vzdihnite: Sladko Srce Marijino, bodi moja rešitev! (300 dni odp., Pij IX. 1852.) Amen.

Ant. Žlogar.

2. Možje in spoved.

Pojdite in skažite se duhovnom.
Luk. 17, 14.

Gobova bolezen je strašna, ki se tudi dandanes ne dá ozdraviti vkljub temu, da je zdravilstvo močno napredovalo. — Današnji evangelij nam govori o deseterih možeh, ki so imeli tako bolezen, katere je pa čudežno ozdravil Jezus Kristus. — »Pojdite in skažite se duhovnu,« je rekel nesrečnim možem. In ko so šli, so ozdraveli. To je prva resnica, katero povdarjam. Sv. očetje, razlagavci sv. pisma, nas uče, da je v tej resnici skrit važen nauk. Gobova bolezen, pravijo, pomeni greh, zlasti smrtni greh. Veliki greh je za dušo ravno to, kar je huda, smrtna bolezen za telo. — Kakor se ne dá ozdraviti gobova bolezen z nobeno človeško umetnostjo, tako ne moremo tudi mi samega sebe ozdraviti na duši iz lastne moči. — »Pojdi in skaži se duhovnu,« kliče Zveličar človeku, koježa duša je obložena z grehom. Duhovnik ozdravi človeka v zakramentu svete pokore od dušne gobove bolezni, t. j. od greha.

Deset mož, ne deset žen je bilo, kateri so bili ozdravljeni. Kristus nas hoče s tem opozoriti, da je spoved tudi možem potrebna ravnotako kakor ženskam, ker nebesa niso le za ženske, ampak tudi za možke. — Seveda marsikateri možje nočejo tega prav umeti, ali nočejo celo ničesar slišati o spovedi, zlasti pogostni spovedi. Vprašajmo se: Zakaj? In na to vprašanje vam hočem na kratko odgovoriti. — Najprej še neka opazka. Čeravno veljajo danes moje besede predvsem možem in mladeničem, ni treba, da gredó ženske iz cerkve, ker tudi med ženami je veliko takih, ki nerade in redko gredó k spovedi. Sploh, kar velja za možke, isto velja tudi za ženske glede spovedi. Tedaj ne bo škodovalo, če tudi ženske pazljivo poslušajo, ne le poslušajo, ampak se po tem tudi ravnajo in na to o priliki opozarjajo tudi možke.

Zakaj torej hodijo možje tako neradi k spovedi?

1. Iz prevzetnosti. Vsak človek je nagnjen k ošabnosti. — Če poslušamo govorjenje ljudi, o čem se najraje pogovarjajo? O lastnih prednostih, dobrih lastnostih, o svoji modrosti, bistrumnosti, lepoti, bogastvu, spretnostih itd. Radi govorijo o slabostih in napakah svojega bližnjega, lastnih napak in slabosti pa ne vidijo, o njih molčijo. Marsikom se zamerimo, če ga opozarjamo na njegove napake, če imamo pri tem še tako dober namen. — Pri spovedi pa se moramo obtožiti svojih slabosti, svojih grehov, svojih napak, v spovednici moramo biti ponižni in prevzetnost moramo doma pustiti, a tega nočejo marsikateri možje storiti, zdi se jim težko, zato ne gredó k spovedi ali kvečjemu takrat, ko so prisiljeni.

Ali ni boljše, modrejše in lažje pri spovednici se ponižati, spoznavati svoje grehe, kjer nihče ne sliši naših grehov, kakor božji namestnik, ki je dolžan o tem strogo molčati pod najostrejšimi kaznimi, kakor na sodni dan stati na levici med pogubljenimi in priti v sramoto pred vsem svetom? — Kdor še noče obtožiti svojih grehov in umrje v njih, bo razkril pravični sodnik na sodni dan celo njegovo grešno življenje, tudi najskrivnejši greh bo jasen kot beli dan. Zastonj se bo skušal skrivati; v veliko sramoto in zasmeh bo vsem ljudem; niti besedice ne bo mogel govoriti v svojo obrambo in opravičbo.

2. Drugi vzrok, zakaj mnogi možje ne gredo radi k spovedi, je **s t r a h p r e d l j u d m i**. Morda bi šli k spovedi večkrat na leto, pa se bojijo govorjenja, češ, kaj porečejo ljudje. Pa možje bi ne smeli niti poznati strahu pred ljudmi, to je nedredno pravega, poštenega moža.

Bismark, veliki nemški državnik, je rekel pri neki priliki v nemškem državnem zboru: »Mi Nemci se bojimo Boga in nikogar drugega na zemlji!« Krščanski možje! Mi smo verni Slovenci, slovenske matere sinovi, tudi mi recimo: »Mi Slovenci se bojimo Boga in nikogar drugega«. Naj kdo govori, naj se norčuje kakor hoče, kdor se nazadnje smeji, se najbolje smeji.

Da bi se možje kaj drugega tako ogibali in sramovali kakor spovednice, kako prijetno, v resnici krščansko življenje bi bilo na zemlji! — Kako malo bi bilo kletvine, pijančevanja, tatvin, goljufij in drugih vnebovpijočih pregreh, ki ostanejo morda skrite pred svetom do sodnega dne, a tisti dan jih bo pravični sodnik razkril pred vsemi ljudmi v grozno sramoto in zasmeh vsem tistim, ki so jih storili, tako da porečejo od groze in sramote, kakor beremo v sv. pismu: »Gore, padite na nas in hribi, pokrite nas!«

Ako opravljamo najmanj vsako leto o veliki noči dobro spoved, ali bolje, ako to storimo večkrat v letu, potem se bomo veselili, drugi pa, ki nas morda zato zaničujejo, bodo zavrženi in bodo škripali z zobmi, kakor pravi sv. pismo.

Torej proč s strahom pred ljudmi!

3. Veliko možkih tudi zato ne gre rado k spovedi, ker pravijo: »Če se spovedujemo, se moramo **p o b o l j š a t i**; če se spovem, moram pošteno, zmerno živeti, moram vrniti ukradeno, krivično blago, se moram varovati kletvine, pijančevanja, grešnih priložnosti, sovraštva itd., tega pa ne maram in ne morem storiti, zato ne grem k spovedi.«

Tako govorjenje je vsaj odkritosrčno. Res se morda pri eni ali drugi osebi zgodi, da gre večkrat na leto k spovedi, pa vendar ostane v velikih grehah, v grešnih priložnostih, živi v sovraštvu itd. Taka nesrečna oseba ali povsem zamolči grehe ali pa obljubi spovedniku poboljšanje, pa se resnično ne poboljša.

Pa vprašam te, ljubi mož, ki praviš, da ne greš zato k spovedi, ker bi se moral poboljšati: »Kdaj pa misliš zapustiti greh in začeti krščansko življenje po božjih in cerkvenih zapovedih?« Morda porečeš: »Ko bom star!« Ali veš, da postaneš star? Ali so pokopani na pokopališču samo taki, ki so dosegli starost 60, 70, 80 ali več let? Pregovor se glasi: Stari morajo umreti, mladi pa lahko umrjejo.

Drugi mi morda poreče: »Ko bom na smrtni postelji, se gotovo spovem«.

Znano vam je pa, koliko jih umrje brez sv. zakramentov; koliko jih umrje nagloma, koliko jih prejme samo zakrament sv. poslednjega olja. Ali imaš zagotovilo, da se boš mogel spovedati na smrtni postelji? V sv. pismu beremo besede: »Smrt pride nepričakovano kakor tat ponoči«.

Zato se obnašaj možko, proč z grehom, spovej se in videl boš, da pojde. Bog ti pomaga s svojo milostjo in začel boš pravo življenje po volji božji; spoved je k temu najboljši začetek.

4. Še eden glavni vzrok je, zakaj mnogi možje neradi gredó k spovedi, in sicer ta, ker gredó r e d k o.

Kdor enkrat celo o veliki noči ne gre k spovedi, se mora hudo premagovati, da to stori o prihodnjem velikonočnem času, in večkrat se zgodi, da preidejo dve, tri, štiri in več let, da zopet opravi svojo krščansko dolžnost.

Pred več leti sem govoril z nekim gospodom, ki se je pri toževal, češ, se že bojim letos iti k spovedi. »Zakaj?« ga vprašam; »zato,« odgovori, »ker nisem bil v pretečenem letu.«

Krščanski možje, ne opuščajte, ne pozabite na večkratni vredni prejem sv. zakramentov, zlasti o velikonočnem času! Kdor enkrat to opusti, se mu bo drugikrat še težje zdelo to storiti. Večkrat, vsaj trikrat ali štirikrat na leto prejmite svete zakramente in vedno lažje se bo to zgodilo; kar večkrat delamo, se rajši in lažje naredi.

Poskusite, pojdite v letu trikrat ali štirikrat k spovedi in boste videli, da bode zginil strah in nevolja pred spovedjo za vedno. Večkratna spoved nam ohrani čisto srce in dobro vest. Veselo srce in mirna vest so pa dobrote, ki presešajo vse druge na svetu. Amen.

Otilij Medveš.

Priložnostni govori.

Govori za Marijino družbo.

VIII.

Marija je začetnica čistosti in devištva, onega pravega devištva, ki korenini v srcu, ki se ne razkazuje samo na zunaj, kakor se je n. pr. pri rimskih Vestalkah. »Vsa lepota kraljeve hčere je od znotraj,« pravi psalmist (Ps. 49, 14.). In začetnica take deviške lepote je Marija. Marija je prva pokazala svetu, kaj je pravo čisto devištvo. Brez Marije bi svet še danes tega ne poznal.

Kakor pa bi brez Marijinega devištva v splošnosti ne bilo nikakega devištva, tako bi se posebej deklice ne odločila za ohranitev čistosti in devištva, ako bi vedno ne zrla na vzor Marijin. Marija ohranjuje v dekletu čisto življenje! — Ako hočeš ohraniti deviško čistost, krščansko deklice, moraš tudi ti imeti vedno pred očmi Marijino podobo. Glej, kako ona lepo in ljubko, častito in čudežno odseva v svitu svojega devištva! Posnemaj jo, k nji se zatekaj, pa boš tudi ti lepo in ljubko sijala v krasu svojega čistega življenja.

Da je pogled na vzor Device devic ono mogočno sredstvo za ohranitev čistega življenja, je sloviti škof Rudigier ob dobri priliki krepko označil. Bil je 13. aprila 1863 v seji zgornjeavstrijskega deželnega zbora. Deželni zbor je bil namreč dovolil za zidanje stolne cerkve Brezmadežne v Lincu letni prispevek 2000 goldinarjev. Liberalna protiverska stranka pa je zahtevala, da se ta postojanka črta. Tu se dvigne pogumni škof in pravi: »Gospoda moja, leto za letom moramo prispevati 130.000 goldinarjev za vzdrževanje najdenišnice, to je za osebe, ki bi morale biti device, pa niso. Ali bomo torej skoparili z 2000 goldinarji za Devico devic? Onih 130.000 goldinarjev bi si lahko prihranili, ako bi bile vse one osebe prave in vnete častilke Marijine!«¹ Točne besede! Da, tamkaj, kjer deklice zvesto in srčno časti Marijo, jo bo njen zgled vedno svaril pred padcem in jo navduševal za čednost ter ji dajal moč, da se obvaruje.

V neki cerkvi v Elzasu se nahaja stara pomembna slika. Pred Marijo kleči pobožno cvetoče deklice; v desnici drži srce, ki je proseče ponuja presveti Devici. Marija prijazno zre na deklice, se ljubeznivo nagiblje k nji, da z eno roko sprejme ponujeno srce, z drugo pa ji daruje lepo belo lilijo. Nad sliko pa stoji kratak pa pomemben napis: »Dar za dar!« Pomen te podobe je jasen. Govori nam: Ako srčno in stanovitno častiš Marijo, dobiš za to belo lilijo čistosti!

¹ Al. Roik, Der Schmuck der Jungfrau.

Kolikrat pa pridejo nad dekle veliki in močni dvomi! Kolikrat omahuje med čednostjo in pregreho! Kolikrat se boječe vprašuje: Ali bi, ali ne bi? — »Pri meni je svet, pri meni razumnost,« pravi Marija. V litanijah kličemo Marijo kot »Mater dobrega sveta«. Ali dekle ne potrebuje čestokrat dobrega, modrega sveta?

V neki pesmi nam nemški pesnik¹ popisuje dekle, plemenito in čisto, katere srce je zadela čista ljubezen. Pa gre v tej bridkosti na materin grob in govori sama pri sebi: »Ta, ki bi mi s svojim svetom vedela pomagati, spi pod tem mrzlim kamnom. Ob lipi nad njeno glavo sedim pogosto in jokam, jokam. Pa tiho le; materin sen je tako nalahen, morda bi me čula; ne, otrokova tožba ne sme motiti njene blaženosti.«

O kako mnogemu dekletu se godi morda enako, da mora v najtežjih in najodločnejših vprašanih življenja pogrešati dobrega, modrega sveta matere, ker spi že dolgo smrtno spanje. Marsikateremu dekletu pa morda mati še živi, pa ji pogosto v najtežavnejših trenutkih manjka poguma, da bi jo poprašala za svet, ali pa morda mati ne vé nobenega sveta.

Marija je Mati dobrega sveta. Pri nji dekle vsak čas lahko v molitvi izprosi sveta, sveta posebno v najtežavnejših vprašanih dekliskega življenja, sveta posebno v vprašanju: Ali bi, ali ne bi? Teža »ali naj, ali naj ne« ne smemo odločiti s tem, da štejemo gumbe na obleki ali prste na roki; tudi ne s tem, da poprašamo vedeževalko in njene karte; tudi ne s tem, da trgamo liste iz marjetice, kakor se zdi, da delajo marsikaka dekleta, ampak s tem, da poprašamo svojo lastno pamet, obenem pa prosimo razsvetljenja od zgoraj. »O Mati dobrega sveta, prosi zame!« tako naj bi dekle mnogo-, mnogokrat prosila, dokler ne pride svet.

Ko pa boš, dekle, našla dober svet, potem pa išči tudi pomoči, da ga izvedeš, da v najhujšem viharju skušnjav ostaneš močna! »Pri meni je moč,« govori zopet Marija z besedami sv. pisma, »jaz imam moč ščititi svoje otroke, pa jaz jih tudi hočem vzeti v varstvo, ker me tako otroško častijo.«

In kdo bolj potrebuje v nevarnostih varstva, nego ravno dekle? Hudobni sovraž, ki je prekanil prvo ženo, je najhujši sovražnik dekletov. Kako rad bi čistemu dekletu vzel nrvnost, da potem po nenravni ženi vzame nrvnost vsemu človeštvu! Devica mu je glavo strla, in devico hoče pahniti v prepad, da nad razvalinami čistosti zopet ponosno dvigne svojo glavo kot zmagovalec. Zato »hodi okrog,« govori apostol, »kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl« (I. Petr. 5, 8.). Koliko deklet je s svojimi satanskimi poizkusi že pripravil do padca!

In drugi zlobni sovražnik devištva je svet — celokupnost spridenih ljudi. Mladiči, pa tudi sključeni starci, koliko so že

¹ Weber, Dreizehnlinden, Hildengundens Trauer.

storili, da kolikormoč mnogo deklet pade! Njim v službo pa so stopila gledališča po mestih in zabave, umetnost, tisek in književnost, kar ima v veliki meri namen, vzeti dekletu veselje nad dekliško častjo in ji vcepiti veselje do greha. Kolikokrat se to posreči! Hočem omeniti samo ono, ves civilizirani svet sramoteče dejstvo, da se v naših pravnih državah proda v nenravne namene na tisoče in tisoče deklet, cenejše nego klavno žival. Pripomnim, da je na stotine slovenskih deklet v Egiptu, kakor je pravil visok cerkveni dostojanstvenik, ki žive slabše nego Turkinje in Arabkinje, da ne spominjam drugih velikih mest.

Kratko, dekle potrebuje mogočnega varstva v tako mnogih nevarnostih. Ker pa so nevarnosti tako velike, zato tudi skuša pravo dekle ohraniti ponižnost, previdnost, boječnost; ona se ne zanaša na svojo moč, zakaj ona se tudi sama sebe boji, saj vé, da tudi v njeni lastni duši tli ogenj skušnjav. Ona čuti, da le odzgoraj prihaja izdatna pomoč, zato se srčno obrača do nje, ki je Kraljica devic. Da, ljudje so surovi, ljudje so neusmiljeni, ljudje so kruti nasproti slabotnim dekletom, zato pa jih Marija toliko zvestejše brani, ako se zatekajo k nji, ker pri nji je moč!

V aprilu l. 1906. je bil v Italiji strašen izbruh ogenj bljuvajočega Vezuva. Pesek in pepel je kar deževal iz ozračja, in goreča lava je pretila, da zalije mesto Neapel in sosednje pokrajine. V največji nevarnosti je bilo mesto Torre Annunziata. Ko se je lava valila proti omenjenemu kraju, je jelo bežati, kar je le moglo. Neka usmiljena sestra, ki je sama videla grozni prizor, ga nam popisuje takole: Prebivalstvo Torre Annunziate, ali pravzaprav mali ostanek prebivalstva, je glasno zahtevalo, ker se je lava bližala mestu 25 metrov v minuti, da se ji nese nasproti čudežna soha Marije Snežnice. Toda vojaki so ljudstvo svarili pred veliko nevarnostjo in so siloma ljudi gnali iz hiš. Ostali, posebno revnejši, pa so čedalje nestrpnjeje zahtevali soho iz cerkve. Ko so kip dobili, so se uvrstili v procesijo z živo vero, ki gore prestavlja, in so nesli Marijin kip proti lavi. General, ki je poveljeval vojaštvu, jih je skušal zadrževati in je klical: »Nesrečniki, vi boste sežgali sebe in svojo Madono!« Toda množica nadaljuje svojo pot jokajoč, ihteč in moleč. Tudi generaljame slediti procesiji. Lava je pritekla že do pokopališča. Marijin kip postavijo na tla pred lavo in hipoma ga objame gost dim. V tem pa lava obstoji, kakor bi jo zadrževala višja moč, se okrene v drugo smer, teče še kakih sto metrov in se popolnoma ustavi. Pri tem prizoru pade tudi general ginjen na kolena in se pridruži srčni zahvalni molitvi ljudstva.¹ Tako se je zgodilo 11. aprila 1906.

Goreči lavini tok, ki ga je ustavila Marijina moč, naj primerjam goreči reki nečistega poželenja, ki se vali skozi svet in

¹ Roik, l. c.

sežiga nezavarovano nedolžnost. Marija ima moč ustaviti tudi ta tok. Naj se ogrožena nedolžnost obrača k nji za pomoč! »Pri meni je svet in pravica, pri meni razumnost in moč. Jaz ljubim tiste, ki mene ljubijo,« govori Ona.

O krščansko dekle, ljubi Marijo, devic Kraljico, ljubi jo srčno. Čuj! Ona ljubi tiste, ki njo ljubijo! Tudi tebe bo ljubila in vsak tudi najmanjši dokaz tvoje ljubezni povrnila! Dar za dar, lilijo za srce, čistost za ljubezen boš od nje prejela. Z vstopom v marijansko kongregacijo si že pokazala svojo ljubezen do Marije. Ona ti jo povrne. — Bilo je dekle, ki ji je mati brnila vstopiti v Marijino družbo. »Mati,« pravi prekanjena hči, »ako mi ne dovoliš v nedeljo iti v družbo, potem pa storim, kakor druga dekleta moje starosti. Dobila si bom častilca, pa bom ž njim hodila ob nedeljah na izprehod mesto v kongregacijo. Kaj ti je ljubše, mati?« In materi je bila kongregacija ljubša.

Za mnogo deklet velja isto: Ali jim nudi marijanska kongregacija varstvo, ali pa zaidejo v drugo, dvomljivo varstvo. Za vsa dekleta pa velja, da bodo le težko ohranila dekliško čast, ako ne bodo otroci Marijini, častilke Marijine, ako ne bodo zopet in zopet dvigale k Mariji svojih rok in svojega srca, ako ne bodo pri nji iskale sveta in varstva. — Krščanska dekleta! Marsikatera izmed vas je že zvonila zvon želja, ki ga je na blejskem otoku zvonilo že toliko rok. Evgen grof Aichelburg je napravil nanj nemško pesem, ki visi na zidu otoške cerkve v okviru. V tej pesmi nekako pravi: »Vprašal bi rad ta zvonček, koliko rok ga je že zvonilo iz vseh deželâ. Vprašal bi ga rad, koliko njih, ki so ga zvonili, si je izprosilo uslišanje! Pa ne bom ga vprašal, saj vse misli, želje in molitve vro proti nebu!« Dekleta, eno željo in molitev pošiljajte pogostokrat h Kraljici devic, to željo, da bi ohranila vaša srca vedno čista in brezmadežna in vesela. Tudi mi ne bomo vprašali, ali vas bo uslišala ali ne. To trdno zaupajmo! Potem pa čujmo sv. Bernarda, ki tako lepo zatrjuje: »Ako te Marija drži, ne padeš; ako te ona ščiti, ti ni nič strašno; ako te ona vodi, se ne utrudiš; ako ti je ona mila, prideš v pristanišče miru.« Amen. Anton Skubic.

Kako moramo delovati za svoje posvečenje.

(Priložnostni govor za god sv. Ane. — Konec.)

»Prizadevajte si za svetost, brez kate re nihče Boga ne gleda.« Pobožen kristjan si prizadeva svoj jezik posvetiti. Sv. Duh se je prikazal v podobi gorečih jezikov na binkoštni praznik apostolom, in oni so šli takoj na vse strani sveta oznanjevat sveti evangelijski nauk, in s tem poslom so oni posvečevali svoj jezik. Apostoli

in svetniki so z neizrekljivo gorečnostjo pridigovali, ostali čas pa molili, in s tem svoj jezik posvečevali, kakor n. pr. tudi sveti Anton Padovanski, katerega jezik je ostal po smrti nestrohljiv. Sv. Bonaventura, ki je čez mnogo let videl jezik sv. Antona, je v solzah zaklinal: »O, srečen jezik, ki nikdar nisi nehal Boga častiti, zdaj se razvidi, kako dragocen si ti pred očmi tistega, ki te je k taki sveti, imenitni službi ustvaril!«

K sveti, imenitni službi je ustvarjen vsak jezik, namreč: Boga častiti, božjo čast razširjevati. Boga častimo z molitvijo in s svetim petjem, božjo čast pa razširjamo s poučenjem in vnemanjem bližnjega za božjo čast.

Pokvarjena ura ne kaže prav, ne bije prav, ne naznanja pravega časa; hinavski človek, lažnik, goljuf drugače govori kakor misli, »popoln človek pa je tisti,« uči sv. apostol Jakob, »kdor se v besedi ne pregreši« (3, 2.). Posvečenje jezika je poglavitno znamenje posvečenja celega kristjana, ker v nasprotnem slučaju uči ravno ta sv. apostol Jakob: »Ako pa kdo meni, da služi Bogu, pa ne zna strahovati svojega jezika, on sam svoje srce goljufa, prazna je njegova pobožnost« (1, 26.).

Ogenj in voda koristno služita, pa oba sta tudi vzrok strašnih nesreč, enako tudi jezik, pravi že poganski modrijan Aristoteles. Koliko hudega, koliko greha, koliko škode sebi in drugim naredi hudoben jezik, o tem bi bilo predolgo govoriti; je pa sploh znano, naj vam samo le povem, kaj piše sv. apostol Jakob v svojem apostolskem listu v 3. poglavju: »Jezik je sicer majhen ud, in vendar velike reči napravi: Glejte, majhen ogenj zažge velik gozd. Tudi jezik je ogenj, zapopadek hudobije, zažge tek našega življenja, od pekla vnet; zakaj vsake vrste zverine in ptice, lazeče in druge živali se dajo ukrotiti in so bile od človeka ukročene, jezika pa noben človek ne more ukrotiti, nepokojna hudoba je, poln smrtnega strupa. Ž njim hvalimo Boga, ž njim kolnemo ljudi, ki so po božji podobi ustvarjeni, iz enih ust pride hvala in kletev, to ni prav, moji bratje!« (v. 5.—10.) Tako uči sv. apostol Jakob.

Kakor se ogenj pogasi z vodo, tako je zoper jezik, ki je vnet od grešnega ognja, izdaten pomoček: molk. V knjigi Modrosti se bere: »Vse ima svoj čas, je čas govoriti, je čas molčati« (Eccle. 3, 7.). Zato je molil kralj David: »Gospod! postavi stražo mojemu jeziku, in ključavnico mojim ustnicam, da se srce moje ne bo nagnilo v besede hudobije« (Ps. 104.). V knjigi pregovorov se bere: »Kdor čuva svoj jezik, obvaruje svojo dušo« (13, 3.).

Poganski modrijan Diogen je rekel: »Večkrat sem obžaloval, da sem kaj govoril, nikdar pa ne, da sem molčal.«

Vendar bi ne bilo prav molčati, kadar je treba govoriti, ker je »čas molčati in čas govoriti« (Eccl. 3, 7.). Sv. Krizostom pravi: »Dolžnost govoriti je, kadar beseda več hasne, kakor molčanje,« in v knjigi pregovorov modrega kralja Salomona se

bere: »Beseda, v pravem času govorjena, je kakor zlato jabolko v srebrni posodi« (25, 11.).

Kdor govori, naj posebno premisli tri reči: kaj govori, zakaj govori in kdo ga posluša; na te in druge okoliščine je potreba misliti, da namesto poboljšanja ne postane znabiti pohujšanje. Zato modri Sirah uči: »Svoje zlato in srebro raztopi in si tehtnico napravi za svoje besede« (28, 29.).

»Prizadevajte si po svetosti, brez katere nikdo Boga ne gleda.« Zunanja svetost je svetost jezika in svetost drugih udov in počutkov; rok, oči, posluha.

Roke morajo biti proste vse krivice, tujeга blaga in krivice, čiste in neomadeževane, da sklenjene darujejo molitev kakor kadilo Bogu dopadljivo.

Oči morajo biti sramežljive in čiste; oko je okno, skozi katero zleze strup greha v dušo, je pa tudi okno, skozi katero v dušo sijejo žarki milosti božje; nedolžno, čisto oko bo najbližje prestola božjega gledalo božje obličje, kakor v cerkvi otroci najbližje oltarja stoje.

»Kdor ima ušesa za poslušati, naj posluša,« je zaklical Kristus, ko je povedal priliko o sejavcu in dobrem semenu — in potem je te prilike pomen sam razložil. Svoja ušesa posvečuje kristjan, ki rad zvesto in pazljivo posluša božjo besedo, pred grešnim govorjenjem pa »s trnjem za gradi svoja ušesa« po nasvetu Sv. Duha v knjigi Sirahovi (28, 28.).

Celo telo pa kristjan posvečuje posebno s sveto čistostjo. Telo se mora čisto ohraniti, ker je imenitna posoda še imenitnejšega zaklada, je shramba v nji prebivajoče hčere neumrjoče duše, ker bo na sodni dan od mrtvih vstalo, ako bo čisto, se bo svetilo in bliščalo in bo poveličano, izpremenjeno, z dušo zopet zedinjeno v nebesa vzeto.

Zunanje posvečenje obstoji razen posvečenja telesa v bogoljubnem, krščanskem življenju sploh, v čednostih in dobrih delih, v izpolnjevanju zapovedi in zvestem izvrševanju stanovskih dolžnosti.

Dobra dela so zlahten cvet krščanskega življenja. Zavoljo sadú, zaradi žetve, se sadi in seje. Kdor obilno seje, bo obilno žel, kdor malo seje, bo malo žel, kdor nič ne seje, tudi ničesar žeti ne bo imel. Kakršno je delo, tako zasluženje, tako plačilo. Sv. apostol Pavel uči: »Zakaj, kar človek seje, to bo tudi žel; kdor seje v svojem mesu, bo od mesa tudi žel pogubljenje, kdor pa seje v duhu, bo od duha žel večno življenje« (Gal. 21, 8.) in sv. apostol Peter opominja: »Prizadevajte si z dobrimi deli, zagotoviti si svoje zveličanje (II. Petr. 1, 11.).

Kakor je zlato svetlo od zunaj in znotraj, taka mora biti svetost kristjana, ne samo zunaj, ki bi bila hinavska, farizejska, ampak tudi znotranja, resnična, ker v srce vidi božje oko!

Zdaj pa sklenimo to premišljevanje; novega niste slišali, ker Jezusovi nauki so vedno enaki in večne resnice neizpremenljive, podobne so mnogovrstnim, mnogobarvnim rožicam, razloček je le, koliko mnogovrstnih, mnogobarvnih cvetic se natrga in v šopek zveže ali splete v venček. Tak venček, v tej uri spleten v čast sv. materi Ani, zdaj v dar tej visoki gospe k nogam položim v znamenje globoke spoštljivosti, ljubezni, hvaležnosti, radosti, ker ta hribček in ta cerkev sta mi bila od mojih otroških let čez vse, presrčno ljubljeni, veseli kraj!

Veselimo se v Gospodu, ki obhajamo praznik v čast sv. matere Ane, nad katero slovesnostjo se veselijo angeli in hvalijo Sina božjega. To so prve besede, začetek molitev pri današnji sv. maši. Nebesa se veselijo, veselimo se tudi mi, in vsled nam pripravljenejšega veselja navdušeni prizadevajmo si po svetosti, po posvečenju, notranjem in zunanjem, po posvečenju duše in telesa, kolikor pa mi po svoji slabosti ne moremo doseči, naj nam pride na pomoč mogočna priprošnja sv. matere Ane, zato se njeni mogočni priprošnji priporočimo, rekoč: O visoka Gospa! sv. mati Ana! Z visočine svojega nebeškega prestola se ozri milostno na nas tukaj klečeče, tebi v duhu pobožnosti vdane kristjane. Prosimo te, pomagaj nam s svojo mnogoveljavno priprošnjo pri ljubem Jezusu, k posvečenju našega življenja, da kakor zdaj gledamo v oltarnem prestolu tvojo podobo in podobo Marijino in Jezusovo, po tem kratkem življenju tvojemu svetemu sorodstvu pridruženi gledamo na veke od obličja do obličja sv. družino: Tebe, preblaženo Devico Marijo in preljubega Jezusa. Amen.

J. Gajšek.

Presv. zakrament — naše bogastvo.

(Govor za dan vednega čiščenja sv. Rešnjega Telesa.)

Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.
Mat. 11, 28.

Jezus obhaja s svojimi učenci zadnjo večerjo. Približal se je trenutek njegove ločitve s sveta in povrnitve k Očetu. Ljubezen ga sili, da gre, ljubezen ga sili, da ostane. Ljubezen ga naganja, da gre v trpljenje in smrt in po smrti nazaj v svoje veličastvo; ljubezen pa ga tudi naganja, da ostane pri svojih učencih, ker »njegovo veselje je bivati med človeškimi otroci«. Ljubezen ga sili, da gre v nebesa pripraviti stanovanje svojim učencem in vsem, ki bodo hodili po njegovih stopinjah; ljubezen pa ga zopet sili, da jih na zemlji ne pusti samih, brez tolažbe in pomoči. »In ker je Jezus svoje ljubil, jih je ljubil do konca,« pravi sv. Janez (13, 1.). Obojnemu nagibu neizkončne svoje ljubezni je zadostil: šel je, in ostal je. Šel je po bridkem trpljenju in grenki smrti v nebesa, in ostal je v najsvetejšem zakra-

mentu, on, neskončni, kateremu so nebesa premajhna in zemlja podnožje nog, on hoče zaprt biti tukaj v tesnem tabernakeljnu kot jetnik v ječi, in nam kliče: »Pridite k meni vsi...« Mi smo danes poslušali njegovo vabilo in smo prišli, da nas pokrepča, ker on je naš pomočnik, tolažnik, naše bogastvo in naše vse.

I. Gotovo vam je znana mična podobica, ki predstavlja otroka, trkajočega na tabernakeljeva vratca in vprašujočega: »Jezus, ali si ti tukaj?« Dà, ljubo dete: Jezus je v tabernakeljnu, je v sv. Rešnjem Telesu; tako nas uči naša vera. Predragi! Ne bom vam danes dokazoval, da je Jezus resnično pričujoč v najsvetejšem zakramentu. Podobo kruha gledamo s telesnimi očmi, Jezusa, Boga-človeka, pa z očmi svete vere. Kdor tega ne veruje, kar nam sv. evangelisti enoglasno naznanjajo, kar potrjujejo izreki cerkvenih učencikov, kar uči sveta katoliška Cerkev skoro skozi 1900 let, in kar danes veruje okoli 250 milijonov ljudi: pravim, kdor ne veruje pričujočnosti Jezusove v sv. Rešnjem Telesu, on ne sme verovati nobene reči več, naj bo pisana ali tiskana ali ustmeno povedana. Ker vse je lahko zlagano: le večna Resnica, Jezus Kristus, ne more ne lagati, ne goljufati. V tihem svetišču tabernakeljna živi Jezus kot pastir med ovčicami, kot prijatelj med prijatelji, kot oče med otroci. Ob vseh časih je pripravljen naš Odrešenik v presv. zakramentu nas sprejeti in uslišati; posebno pa še ob takih dnevih in urah, ko je najsv. zakrament postavljen v počeščenje, kakor je ravno danes za našo župnijo.

Mimogrede vprašam: Kdo pa vam preskrbi Jezusa v sv. Rešnjem Telesu? Ali ne duhovnik? Ali ne zasluži duhovnik že samo zavoljo tega vaše ljubezni in spoštovanja?

V neki župniji na Severnem Nemškem je vsled hudih naporov nevarno obolel sívolasi župnik. Hiteli so, da mu dajo sveto popotnico. Pride duhovnik z bližnje župnije in obhaja bolnega svojega sobrata. Že drugi dan bolnik umrje. Čez dva dni pride tuji duhovnik zopet in ga pokoplje. Še enkrat pride čez osem dni, odpre tabernakelj in vzame sv. Rešnje Telo, da ga odnese, ker pri takratnih zmešnjavah na Nemškem ni bilo upanja, da bi župnija kmalu dobila zopet duhovnika. Cela občina je spremila sv. Rešnje Telo, svojega Zveličarja, do meje župnije. Tam jim podeli duhovnik še enkrat sv. blagoslov z Najsvetejšim. Takrat pa vsi pričujoči enoglasno zakličejo: »Gorjé, z duhovnikom nas zapusti tudi Zveličar!« Dà, predragi! Z duhovnikom nas zapusti tudi Zveličar; tako tesno je združena služba duhovnikova s sv. Rešnjim Telesom. Zato ljubezen Jezusu v sv. Rešnjem Telesu in spoštovanje duhovniku!

II. Pa ljubemu Jezusu ni bilo zadosti, da prebiva tudi kot človek vedno med nami v zakramentu ljubezni; on se hoče tudi svojemu očetu darovati za nas pri daritvi svete

m a š e. Ali veš, kaj je sveta maša? Sveta maša je ponavljanje Jezusove krvave daritve na križu; pri sveti maši moli Jezus z vso ljubeznijo svojega Srca, in se daruje z vsem bogastvom svojega zasluženja in z mogočnim glasom svoje sv. Rešnje Krví za vse grešnike, da se izpreobrnejo, za vse pravične, da vztrajajo, za vse izkušane, da ne padejo, za tolažbo in pomoč trpečim, za srečno smrt umirajočim.

Španski namestnik na Nizozemskem, Alfonz Albukerk, je bil nekdanj na morju z vso svojo vojsko v največji nevarnosti: skoro se je že ladja potapljala. Tedaj zagradi nedolžnega otroka, ga dvigne proti nebu in reče: »O Bog, če smo tudi grešniki, nam prizanesi vendar zavoljo tega nedolžnega otroka!« In glej, vihar se poleže, morje umiri, in vsi so rešeni.

Tako povzdiguje tudi duhovnik pri vsaki sv. maši Jezusa, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta, ki zadržuje roko božje pravice in odvrtačuje zaslužene kazni.

III. Najlepše pa nam je pokazal Jezus ljubezen svojega božjega Srca s tem, da pride z dušo in telesom, krvjo in mesom, kot Bog in človek pri s v. o b h a j i l u v naše srce. Da to ljubezen bolje spoznamo, odgovorimo na vprašanja: Kdo pride? H komu pride? In zakaj pride?

K d o p r i d e k n a m? Gospod, katerega nebo in zemlja ne moreta obseči, čegar delo sta nebo in zemlja. — On, ki je pred 1900 leti ležal v jaslicah kot malo dete, pa so mu vendar angeli prepevali, in ga Modri molili. On, ki je na Kalvariji zame in za vse ljudi visel na križu in prelival svojo kri, a sta vendar nebo in zemlja oznanovala njegovo božanstvo. — On, kateremu angeli in svetniki prepevajo: »Svet, svet, svet si ti Gospod, Bog vojnih trum. Nebo in zemlja sta polna tvoje slave!« — On, ki nas bo enkrat sodil.

H k o m u p r i d e? K n a m. In kdo smo mi? Delo njegovih rok. Ali smo mu mar kaj dobrega storili, da nam na ta način povračuje? Ne, pač pa smo ga že neštetokrat žalili, morda hudo žalili. Povoda imamo zadosti, klicati: »Gospod, pojdi od mene, ker sem grešen človek.« In vendar se Gospod poniža v naše srce.

I n z a k a j, čemu pride? Ker nas ljubi. Njegova ljubezen ne pozna nobene meje, ker je ljubezen božja. Tako zna ljubiti samo Bog.

O n p r i d e k n a m, da nam daje in ohranja dušno življenje, življenje milosti božje, življenje po veri, upanju in ljubezni, po božjih in cerkvenih zapovedih.

D a n d a n e s t o l i k o b e r e m o i n s l i š i m o o s a m o u m o r i h. In kdo so oni nesrečneži, ki se pahnejo v večno pogubo? So mar verni kmečki ljudje? So mar taki, ki jih večkrat vidimo pri obhajilni mizi? So mar taki, ki so se pridno udeleževali svete maše? Redno, navadno ne.

N a v a d n o s o t a k i, ki so morda samo enkrat na leto, ali pa še enkrat ne, pristopali k sv. obhajilu. Dušne hrane si niso pre-

skrbovali v sv. Rešnjem Telesu; zato je pešala njihova vera, upanje in ljubezen, pešalo njihovo dušno življenje, obupali so nad svetom, nad seboj in nad Bogom in postali so tako vsled malomarnosti v prejemanju sv. Rešnjega Telesa vekomaj nesrečni.

(Konec prihodnjič.)

Pogled na slovstvo.

A.

Slovstvo za evharistično leto. — Vedno bolj se bliža čas evharističnega kongresa na Dunaju. Kongres naj bode sijajna manifestacija katoliške zvesti in svete gorečnosti, s katero izkazujemo čast Zveličarju, pričujočemu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa, obenem pa naj kot izreden misijon vpliva na vse udeležence. Po želji sv. očeta in škofov pa naj sadovi evharističnega shoda ne pridejo v korist samo onim vernikom, ki bodo šli na Dunaj, ampak naj blagodejno vplivajo na vse vernike širne Avstrije. Povsod naj se v letošnjem letu še pomnoži češčenje sv. Rešnjega Telesa in razširja naj se pobožnost pogostnega in vsakdanjega prejemanja sv. obhajila. V ta namen naj se razširjajo zlasti letos knjige in spisi, pisani v proslavo sv. Rešnjega Telesa. Zato opozarjamo na nekatere tozadevne književne proizvode.

O pomenu evharističnega shoda so razpravljali letos vsi avstrijski škofje v svojih pastirskih listih. Ponatisnjena sta bila pastirska lista lavantinskega in krškega knezoškofa. Poslanica prevzv. krškega knezoškofa dr. B. Kaltnerja je izšla v založbi tiskarne Družbe sv. Mohorja, pastirski list prevzv. lavantinskega knezoškofa dr. M. Napotnika pa v knjigi:

Povabitev in poziv k primernemu praznovanju evharističnega leta 1912. v škofiji Lavantinski. Spisal in priobčil dr. Mihael Napotnik, knezoškof. V Mariboru, 1912. V lastni založbi, 8° (Str. IV + 134). — Knjiga obsega poleg pastirskega lista o Jagnjetu še dve okrožnici prevzv. pisatelja o evharističnem letu in dva evharistična govora, ki ju je imel prevzv. govornik v Družbi vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa.

V počeščenje Zveličarja, pričujočega v sv. zakramentu, imamo knjigo »Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni«, ki je — hvala Bogu — tako razširjena, da je ni skoraj župnije — zlasti v ljubljanski škofiji — v kateri bi ne bilo na stotine te prelepe knjige. — Krasna knjiga za premišljevanja in obiskovanja v presv. zakramentu pričujočega Boga je nedavno naznanjena književna novost »Bog med nami« (Duh. Pastir 1912, str. 173). — Posebno priljubljena so tudi »obiskovanja najsvetejšega zakramenta in Marije, prečiste Device«, ki jih je spisal sv. Alfonz Ligvori in so izšla z naslovom »Sveta ura« (Duh. Pastir 1896, str. 527).

Za pospeševanje pobožnosti pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila je priredila Marijina družba v ljubljanskem semenišču po P. Lintelo dve knjižici; prva z naslovom »Staršem in vzgojiteljem« je izšla v drugem, zelo pomnoženem natisu in ima na str. 38—56 odloke sv. očeta Pija X. o pogostnem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajila (cena 25 vin., 20 izvodov in več po 20 vin.), druga z naslovom »Mladini« (str. 86) krepko, naravno, nepretirano in prepričevalno govori o potrebi pogostnega sv. obhajila za mladino (cena 30 vin., 20 izvodov in več po 25 vin.). — Važnost pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila zlasti krasno pojasnjuje pastirski list prevzv. knezoškofa ljubljanskega dr. A. B. Jegliča l. 1910, (izšel v posebni knjižici, 8°, str. 54, cena 20 vin.), ki govori o skrivnosti sv. Rešnjega Telesa, in sicer I. o sv. Rešnjem Telesu sploh, II. o sv. obhajilu in III. o pogostem sv. obhajilu.

Preobširno bi bilo navajati vse molitvenike, ki obsegajo večje ali manjše število molitev v proslavo sv. Rešnjega Telesa, toda radi posebno

primernih molitev z naslovom »Četrť ure pred Najsvetejšim« moramo hvalno omenjati molitvenik:

Bogu, kar je božjega. Spisal Fr. Finžgar. Ljubljana, 1906. Založila Katoliška B. knjarna.

Molitvenik, ki ga je spisal naš najboljši leposlovni pisatelj, ima zlasti tri prednosti. Predvsem ima vse potrebne molitve, in sicer oficijelne molitve po besedilu, ki se je doseglo v prosep edinosti v cerkvenih molitvah v vseh slovenskih škofijah. Druga prednost molitvenika je, da so molitve dobro premišljene, jedrovite, globoko občutene; to velja posebno o spovednih in obhajilnih molitvah, kakor tudi o molitvah »Četrť ure pred Najsvetejšim« (str. 136—153), ki so večinoma posnete po spisih sv. Tomaža Akvinskega. Tretja prednost molitvenika pa je tako krasna oprema, kakor je nima noben drug slovenski molitvenik. Knjiga ima 153 strani, pa je tako drobna, da se dene lahko v vsak žep, in se komaj čuti, da jo nosiš seboj. — Knjiga se po svoji vsebini, kakor tudi po lični obliki posebno priporoča inteligenci, čeprav tudi vsem drugim dobro služi. Dobiva se z upogljivimi platnicami za moške in z mehкими (vatiranimi) platnicami za dame. Zadej ima prazen prostor za vpisanje spomenice. Naj bo v marsikaterem izvodu zapisano, da je lastnik v evharističnem letu sklenil, pri službi božji redno imeti — molitvenik in večkrat moliti molitve, ki so v Finžgarjevem molitveniku v oddelku »Četrť ure pred Najsvetejšim«.

B.

1. *Mutationes in Breviario et Missali romano faciendae ad normam motu proprio de diebus festis, decretorum S. R. C. 24. et 28. Julii 1911 et constitutionis apostolicae »Divino afflatu«.* Ratisbonae. Sumptibus et typis Friderici Pustet, MCMXII. Str. 32. Cena M —'40.

Kongregacija sv. obredov je dne 23. januarja t. l. izdala avtentičen pregled vseh prememb, ki so nastale v rubrikah breviarija in misala vsled odlokov iste kongregacije o praznikih (z dne 24. in 28. julija l. 1911.) in vsled vpeljave novega psalterija. Sv. oče želi, naj se imenovani pregled priloži vsem breviarijem in misalom, ki jih imajo še knjigarne v zalogi; v vseh novih izdajah liturgičnih knjig pa se morajo uvrstiti rubrike na primerno mesto. Zato je Pustetova založna knjigarna izdala v posebni, lični knjižici pregled prememb rubrik v breviariju in misalu. Samoumevno je, da bodo te premembe razvidne iz direktorijev posameznih škofij, vendar treba imeti v rokah imenovane »Mutationes« že radi novih razpredelnic o »occurrentia in concurrentia festorum«, n. pr. pri določitvi, kako naj se molí brevir pri praznovanju cerkvenih patronov. Zato so navedene »Mutationes« tudi objavili nekateri škofijski listi.

2. *Schemata ad recitanda varia officia breviarii romani juxta novum psalterii ordinem.* Lincii 1912. Typ. et sumptibus Assoc. Cathol. Str. 7.

Ko smo naznanili, da je izšel novi psalterij (gl. Duh. Pastir 1912, str. 111), smo že povdarjali, da ni potreba si nabavljati novih brevirjev, ampak da zadostuje novi psalterij poleg dosedanjih izdaj brevirja, da se molijo duhovne »Inevnice v smislu okrožnice »Divino afflatu«. Omenili smo tudi, da sta v točnejše razumevanje novih rubrik izdala dobre komentarje dr. P. Piacenza in dr. M. Gatterer. Prav obširno in temeljito razpravo o reformi brevirja po papežu Piju X. je medtem objavil v »Theol. prakt. Quartalschrift« (1912, str. 288—325) duhovni vodja linškega semenišča, dr. J. Grossam. Razpravi je dodal zelo pregledno sestavljene vzorce, kako se molí brevir po novem načinu. Ti vzorci so izšli tudi v posebnem ponatisu v založbi Kat. tiskovnega društva v Lincu. Pisatelj je razdelil vse oficije v šest oddelkov in je sestavil za vsak oddelek poseben vzorec. Za prvi čas molitve brevirja po okrožnici »Divino afflatu« imenovane vzorce prav toplo priporočamo.

3. *Lectiones infra octavas solemnitatis s. Joseph, s. Joannis Baptistae et ss. apost. Petri et Pauli.* Ratisbonae. Sumptibus et typis Friderici Pustet. Str. 30. Cena M —'40.

Ker bo vsled novih rubrik treba večkrat moliti officij de die infra octavas slovesnosti sv. Jožefa, praznika sv. Janeza Krstnika in sv. apostolov Petra in Pavla, si bode potreba nabaviti tudi dotične lekcije, ki jih ni v dosedanjih brevirjih. Izdala jih je založna knjigarna Pustetova v prav lični obliki.
A. S.

Zbirka dragocenih knjižic za mladino in zakladnica spisov o krščanski vzgoji.

V raznih letnikih »Krščanskega Detoljuba« je nakopičenih lepo število izbornih razprav o krščanski vzgoji. Želeti je, da pridejo kolikor mogoče hitro med ljudstvo, ker bodo gotovo blažilno vplivale, kjerkoli se bodo brale in uvaževale. Kot priloge imenovanemu listu so pa izšle mnogovrstne lepe knjižice, posebno primerne za čarila mladini o raznih prilikah. — Ker je vlč. g. uršulinski spiritual Mihael Bulovec, urednik »Kršč. Detoljuba«, stopil v začasni pokoj in ne more oskrbovati razprodaje omenjenih tiskovin, je prevzel ljubljanski knezoškofijski ordinarijat njih razpečevanje in prosi vse p. n. častite duhovnike, da bi te tiskovine pridno naročali. (Naročila naj se naslavljaajo na knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani. Pri naročilih v večjih skupinah se dovoli 20% popusta. Poštino morajo plačati naročniki.)

V zalogi so sledeči spisi:

»Podobica sv. Alojzija ali njegova pot v nebesa«, v spomin njegove tristoletnice, 10 vin., lično v platnu 20 vin.

»Spominek I. sv. obhajila«, 12 vin., lično 24 vin.

»Ali znaš?« (XIV. natisk). Zbirka krščanskih resnic in molitve, ki naj bi jih vsak kristjan znal na pamet (64 str.), po 12 vin.

»Mala zakladnica«. (III. natisk). Zbirka krajših molitvic in pobožnosti z obilnimi odpustki (40 str.), po 16 vin.

»Šestnedeljska pobožnost na čast sv. Alojziju«, po 20 vin., lično v platnu vezana 30 vin.

»Obiskovanje presv. Rešnj. Telesa«. — Otrokom, ki se pripravljajo za prvo sv. obhajilo — po 6 vin.

»Dobra spoved« (III. natisk); skupno v platnu 40 vin.

»Nedolžnim otrokom« po 14 vin.

»Molimo!« ali najimennejši nauki o molitvi. — I. Kako?: in II. Zakaj?: skupno 20 vin.

»Kako ti je ime?« ali vzorno življenje naših svetih priprošnjikov v nebesih. I. Sv. Anton Padovanski, 12 vin. — II. Sv. Jožef, 16 vin. — III. Sv. Frančišek Asiški (spisal C. V.), 12 vin. — IV. Sv. Frančišek Saleški, 10 vin. — V. Roza Limanska, 10 vin. — VI. Sv. Neža, 10 vin. — VII. Sv. Marija Magdalena, 10 vin. — VIII. Sv. Janez Evangelist, 10 vin. — IX. Sv. Terezija (razprodano). — X. Sv. Katarina, 10 vin. — XI. Sv. Stanislav Kostka, 12 vin. — XII. Sv. Angela, 8 vin.

»Boj zoper lažnjivost« po 10 vin.

»Sv. križev pot« po 16 vin.

»Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva«. Trije zvezki po 60 vin., kart. 80 vin.

»Sv. Germana«. Zgled krščanske potrpežljivosti (s podobami) po 10 vinarjev.

Frančiška Malvina O' Connor. Po Hattlerju poslovenil V. K. 6 vin.

Podobice »Priatelj otrok«, 100 komadov po K 2'50.

Slika sv. Alojzija, 100 kom. K 1'—.

»Krščanski Detoljub«, s prilogami III.—XV. po 60 vin.; brez prilog po 30 vin. (I., II. in XIV. letnika ni več.)